

Nepriklausoma

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Lietuva

ALP/LVA/2828

LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 5 1983 SAUSIO – JANUARY 27 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P.O. H8P 1C4, Tel.: 366-6220 30 c.

SAVAITINIAI IVYKIAI

JAV PREZIDENTAS KALBĖJO KONGRESE

Pasiekęs vidurį savo prezidentavimo kadencijos, JAV prez. R. Reagan'as pasakė kalbą Kongrese, kurios visi su nekantrumu laukė.

Kaip paprastai, jis buvo jai pagrindinai pasiruošęs.

Jis tvirtai įsitikinęs, kad Amerika pradeda atsigaunti iš recesijos. Palengvinti didžiausiai bedarbei per pastutinius 40 metų, jis pasiūlė šiuos pagrindinius punktus: 1/ pratęsti 6-iams mėnesiams nedarbo kompensacijas tiems, kuriems jos užsibaigė; 2/ mokesčių palengvinimai darbdaviams, kurie samdys ilgiau išbuvusius be darbo; 3/ padidins sumas specialybių apmokymui; 4/ sumažinti paaugliams vasaros darbų atlyginimus.

Jis siūlė 1% pakelti pajamų mokesčius ir sumažinti už vietos ir importuotą alyvą.

Taip pat siekia užsąlydyti vieniemis metams federalines algas ir pensijų atlyginimus, kariškių ir civilių.

Nežiūrint įvairios kritikos, prez. Reagan'as sušilaukė ovacijų nuo visų atsistojimų ir katutėmis.

ARGENTINA NORĖTŲ ATSIGRIEBTI

Amerikiečių žvalgybos žiniomis, Argentinos vyriausybė pradėjo rengti karines bazes Antarktidoje, atrodo, kad galėtų pietų kryptimi lengviau atakuoti Falkland'o salas ir, reikalaujant, komplikuoti britų gynybos veiksmus. Galimas dalykas, kad Pietų Atlante padidėjęs Argentinos laivyno veikimas skirtas Falkland'o gyventojų erziniui.

Britų min. p-kė M. Thatcher pareiškė, kad atsižvelgiant, jog Argentina nesutiko atsakyti galutinai visiems laikams nuo salų užpildinėjimo, nė jėgos vartojimo, grėšia tolimesnių atakų galimybė. Britų gynybos daliniai yra pasiruošę, aviacijos patruliai sustiprino savo veikimą.

4000 britų kareivių, dabar apsistojusių Falkland'e, nusiskundžia šviežio vandens, skalbyklų, sanitarinių įrengimų trūkumu. Pageidauja nemokamų telefoninių pasikalbėjimų su Britanijoje esančiais namiškiais ir aulais.

Kodėl Argentina dabar taip labai suskato reikauti Falkland'o, kai socialinė nelygybė yra pasiekusi kraštutinumą, o pasipūtusi juntos vy-

riausybė daugiau rūpinasi savo išpūstu prestižu, uni-formomis ir medaliais, negu gyventojų gerbūviu?

ANDROPOV'AS NORI KALBĖTI SU UN

Juri Andropov'as pakvietė Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Perez de Cuellar atvykti kovo mėnesį į Maskvą aptarti o, stebuklas! Afganistano problemas.

Perez de Cuellar, kaip manoma, pasiūlys laipsnišką Sovietų kariuomenės atitraukimą, grąžinimą afganų pabėgėlių ir pakeitimą dabar sovietų įvestos vyriausybės koalicine valdžia.

Kaip žinoma, sovietai įsiveržė į Afganistaną 1979 m. gruodžio mėnesį, neva tai "prašomi" afganų vyriausybės.

Šis Andropov'o noras galų gale spręsti Afganistano situaciją, parodo arba jo praktiškumą – nes sovietai įsitikino, kad afganai jų nenori ir prievartinis ten būvimas kainuoja per daug žmonių gyvybėmis, finansais ir svarbiausia – bloga sovietams reklama pasaulio akyse, arba – yra prispirtas prie sienos krašto vidaus nuotaukių, ekonominių sunkumų ir griežtesnės laisvojo pasaulio laikysenos. Arba – kas žino – gal ruošiasi dar didesniems "žygiams".

MASKVOS ĮMONĖSE VYKSTA VALYMAI

Tekstilės pramonės vadovybėje vyksta valymai: atleista nemažas skaičius fabričių direktorių ir kitokių pareigūnų. Jie buvo apkaltinti apsileidimu ir vagystėmis.

MELAS – KOMUNISTŲ KASDIENINĖ DUONA

Prancūzų komunistų partijos vadas Georges Marchais radijo pasikalbėjimo metu pareiškė, kad gavęs iš naujojo Kremliaus viešpatio Andropov'o. Jame teigiama, jog įkalintasai sovietų disidentas Anatolij Šaransky esą matėsis su savo motina ir bado streiką baigęs.

Tačiau Prancūzijos Šaranskiui išlaisvinti Komite to narys pareiškė, kad kalbėjęs su Šaranskio motina telefonu ir ši jam pasakiusi, kad jos sūnus bado streiko nebaigęs. Ji tvirtino, kad sūnaus jai neleido aplankyti, bet ji gavusi iš jo laišką. Jis esąs gydomas ligoninėje, kas 3 dienas yra maitinamas per prievartą.

A. Šaransky 1978 m. buvo nuteistas 12 metų sunkiųjų

darbų kalėjimo neva už šnipinėjimą JAV-bėms.

SOVIETŲ PROPAGANDISTAS NAUJOSE PAREIGOSE

Jurij Andropov'as pašalino iš pareigų virš 10 metų išbuvusį pagrindinį Kremliaus tarptautinių reikalų skyriaus propagandistą ir diplomata Valentin Falin'ą.

Jis perkeltas vyriausybės žinių "Izvestia" laikraščio politinio komentatoriaus pareigoms.

Falin'as, 56 m., išbuvo 7 metus Sovietų ambasadorium Bonnoje. Tuo laiku jis, gerai pažindamas Vakarų Vokietiją, turėjo progos gerinti santykius tarp abiejų kraštų.

Kai kurie komentatoriai mano, kad naujos pareigos jį vers koncentruotis į dar stipresnę propagandą, taikomą V. Vokietijai, kad ši prieštintis JAV planui išdėstyti naujas branduolines raketas šių metų viduryje.

Viename iš paskutinių "Izvestia" laidų buvo atspaudintas ilgokas Falin'o straipsnis, kuriuo jis plūdo JAV-bes.

Andropov'as taip pat nori skubiai rodyti, kad ne politinės sistemos klaidingumas kaltas dėl visose srityse didėjančio nuosmukio. Dabar stropiau gaudomi imantieji kyšius bei valstybinio turto vagys ir vagiukai. Tokių nuolatinių ir masinių vagysčių jokia valstybinė santvarka pasaulyje dar nebuvo išugdžiusi. Tokio fenomeno nėra kitose – ne sovietinėse – valstybėse, nebuvo jo nė nepriklausomuose Pabaltijo kraštuose iki sovietų invazijos. Sovietinė santvarka atnešė ne tik ekonominę suklupimą, bet ir moralinį nuosmukį. Jeigu žmogus tik įrankis valdančiosios partijos, jeigu tik "mėšlas būsimoms kartoms", – tai kodėl nevogti, jeigu visko trūksta?

Tuo labiau, kad "šaukieji parteikai" visko gauna, pradedant rankšluosčiais ir baigiant butais ar automobiliais.

PRANEŠA ALTA

VASARIO 16 – JAI

ALTO garbės narys adv. Steponas Bredes atsiuntė laišką, skatindamas priminti, kad artėjant Vasario 16-tai dienai įvairių miestų lietuviai stengtųsi susiristi su jų miestų leidžiamų laikraščių redakcijomis, su ten esančiomis radijo programomis, kad ta proga būtų reikiamai painformuota apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ir tinkamai nušviesta padėtis okupuotoje Lietuvoje, pabrėžiant lietuvių laisvės siekimus.

PROGRAMOS RADIOJ VALANDĖLĖMS

ALTa ruošia programas radijo valandėlėms Vasario 16 minėjimams lietuvių ir anglų kalba. Jau yra gauta gana gausiai pareikalavimų, bet dar bus priimami skubiai atsiųsti ir nauji prašymai. Pramantant pašto patarnavimo lėtumą, užsakymai turi būti padaryti tuojau, kad būtų galima laiku persiųsti.

II-JŲ PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ KULTŪRINIŲ RENGINIŲ KOMITETO DARBUOTOJAI 1-15-83 POSE DYJE. I-oje eilėje: Dale Gocetienė, pirmininkė, Ingrida Bublione, Vanda Aleknicienė ir Maryte Smilgaitė. II-oje eilėje: Bronius Kviklys, Algis Janušas, Aldona Veselkienė, kun. Algimantas Kezys, Juozas Kapačinskas ir dr. Jonas Račkouskas.

PRAHOJE SUIMTAS ŽMOGAUS TEISIŲ GRUPĖS NARYS

Prahoje buvo suimtas Čekoslovakijos Žmogaus Teisių Grupės vieno skyriaus vadovas Ladislav Lisa. Grupė išsirikino kitą Janą Kozlik.

BILL 101 – DVIVEIDISKA KOMEDIJA

Toji pati St. Mary's Montrealio ligoninė, kuriai kažkokia fanatikė iškėlė bylą, remdamasi Laurin įstatymu 101, kad, girdi, prieš pusantų metų jos motinai toje ligoninėje nebuvo leista "prancūziškai numirti", dabar galvo iš paties ministerio socialiniams reikalams/taigi, ir ligoninėms /Pierre Marc Johnson, Lachapelle premiją ir atžymėjimą už "puikų pacientų sveikatos priežiūrą". Ministeris, paklaustas kaip suprasti tokį dviveidiskumą, pareiškė, kad jis čia jokių dvigubų standartų nematęs. Na, kas nenori, tas ir nemato...

II-JŲ PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ LEIDINYS

V-jo Lietuvių Jaunimo Kongreso Akademines Programos Komisija paruošė "Kongreso Vadovą". Šis leidinys bus tuojau naudojamas paruošti PLJK atstovus Studijų dienoms, kurios vyks 1983 m. liepos 11 – 21 d. Trent Universitete, netoli Toronto.

PERSEKIOJAMASIS PROTESTUOJA

Lietuvos TSR Valstybinio saugumo komiteto pirmininkui

Nuorašas: Žmogaus teisių komisijai prie SNO
Jono Sadūno

PAREIŠKIMAS

1982. 10. 11 mano bute buvo padaryta krata sąryšyje su byla, ieškant mano rašyenos. Iš tikrųjų krėtėjus domino ne mano rašyena, o laiškai, adresai, pašto siuntinių kvitai ir pan. Prokuroro pavaduotoja R. Juciūtė, kažkieno buvo verčiama skubėti ir mane tardė net ligoninėje. Labai tiespanašu, kad kažkas su manimi nori susidoroti. Kai kurie argumentai verčia galvoti, kad tai VSK darbas.

1. VSK darbuotojams labai nepatiko mano susirašinėjimas su sąžinės kalinais ir su daugeliu Vakarų pasaulio žmonėmis.

2. 1974 spalio 22, baigiantis dviejų dienų tardymui, VSK darbuotojas Vincas Platinskas prievartavo mane važiuoti į Simną pės kun. Sigitą Tamkevičių ir rašyti magnetofoną pašnekesį su kunigu. Du saugumiečiai mane nuvezė į Alytų ir, įdavę miniatiurinį magnetofoną, nušuntė pas kunigą Sigitą Tamkevičių. Kadangi pokalbio neprašiau, Vincas Platinskas ant manęs labai įniršo.

1975 m. birželio pabaigoje išsikvietė Vincas Platinskas į VSK būstinę ir nusivedė į konspiratyvinį butą Cvirkos g. Nr. 17, kur visokiais gasdinimais prievartavo mane, kad būčiau VSK bendradarbiu. Labai gaila, bet tuo metu, neturėjau jėgos prievartavimui atsispirti ir formaliai sutikau Vincui Platinskui padėti.

Kadangi niekada ir apie nieką neteikiau VSK darbuotojams jokių žinių, todėl suprantama, kodėl dabar esu persekiojamas.

Jums, VSK Pirmininke, preiškiu:

1. Griežtai atsisakau bet kada bendradarbiauti su VSK.

2. Protestuoju prieš tai, kad esu nekaltai persekiojamas.

3. Esu pasiruošęs būti nuteistas, patalpintas į psichiatrinę ligoninę ar būti visiškai sunaikintas, bet niekada nesielsiu prieš savo krikščionišką sąžinę.

J. Sadūnas

/Komentarų nereikia. Kaip žinome, didžiausias Jono SADŪNO nusikaltimas – kad jis yra Nijolės Sadūnaitės brolis/

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA

Telefonas (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 16.00
Rėmėjo - \$ 20

P.S. Rendraščių, ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

N. 1.

AUSZRA,

Laikrasztis, išleidziamas

per

Dra. Bassanawiczui.

„Ausra“ išsina Ragainej 20. korno menesio formate knyguim
arkusines in 8, turincios 16 laksztu.
Preke: ant metu arba 12 N. 3 Mk = 1 rub.
ant 1/2 metu arba 6 N. 1 Mk. = 50 kap.
ant 1/4 metu arba 3 N. 50 Pf. = 25 kap.

Apgrasinimai, spausnuvej „Ausros“ primami, kasnuoja uz
kozna pusiau dalita eilute po 20 Pf. = 10 kap.

„Apsistelinoti galima „Ausra“ prie visu wok, ciec, pusta,
nuo 10. majaus szio m.

Ragainej, Kowinis 1883.

Del redakcijos atsiliepa J. Mikezas Ragainej
Spaustuwe Albano & Kibelkosa.

Su AUŠRA sustiprėjo ir pasiryžimas atgauti Lietuvai ir lietuviams nepriklausomybę. AUŠROS reikšmė buvo milžiniška, nes ji paskatino rašyti ir susikalbėti bendrine kalba. Buvo subūrusi per 70 bendradarbių, su pertraukomis ėjo 3 metus. Redaktoriai buvo dr. J. BASANA VIČIUS, dr. J. ŠLIŪPAS, M. JANKUS ir J. MKŠAS.

Dr. Vincas KUDIRKA, mūsų himno žodžių autorius, taip aprašo savo išpūdžius, perskačius AUŠRĄ:

"Gavau "Aušros" Nr. 1. Žiūriu, ant pirmo puslapio stovi Basanavičius. "Pranašas" - pamislįjau tada apie Basanavičių jau lietuviškai. Ėmiau skubiai vartyti "Aušrą" ir... Tiek pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, ne drįsdamas pakelti akių ant sienų mano kambarėlio... ro-

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgar siai

ARGI NEBUVO NĖ VIENO AMERIKIEČIO, KOVOJUSIO UŽ LIETUVIUS ?

"BRIDGES" 1982 m. lapkričio mėn. laidoje paskelbė, kad JAV-bių civiliniame kare UŽ AMERIKIEČIUS kovėsi 417 lietuvių, iš kurių 373 šiauriečių pusėje/jie laimėjo/ ir 44 pietiečių pusėje/pralaimėjusių/.

Idomu, kiek amerikiečių/ne JAV-se gyvenančių lietuvių ar lietuviškos kilmės asmenų/ kovėsi už Nepriklausomą Lietuvos atstatymą, ar kituose karuose, ginant Lietuvą, norint atstatyti nepriklausomą Lietuvą? Kiek? Argi nebuvo nė vieno?

Amerikietis

SUDRUMSTA RAMYBĖ

"Nepriklausoma Lietuva" laikraštyje gruodžio 29 d. Hamiltono skyriuje buvo patalpinta "Pasirūpinta Hamiltono buvusių klebonų", - pasirašė D.A. Su tuo D.A. ponias ar ponu norėčiau pasidalinti mintimis.

Atrodo, kad D.A. yra medicinos žinovas ir gerai nusizpsl.

mano apie ligas. Cituoju, nes rašo: "Jau keletas metų kaip Hamiltono parapijos buvusiam klebonui, prelatui J. Tadaraskui buvo reikalinga mediciniško personalo pagalba, ir priežiūra, tačiau viskas buvo delsiama ir nesirūpinama". Toliau rašo:

"Hamiltono vyskupo ir rūpestingų parapijiečių pastangomis pagaliau buvo suteikta Prelatui medicinos pagalba ir poilsis". Kodėl tie rūpestingieji paliko jį vieną be doje net kelis metus?

Toliau vėl rašo: "Tačiau atsirado mūsų kolonijoje keletas moterų, kurios bėgo į su pareiškimais vyskupui ir prašo parapijiečių parašų toliau drumsdamos Prelato ramybę ir sveikatą, įrodinėdamos, kad jis ir toliau turėjo likti parapijoje, nors jo jėgos pastoraciniam darbui buvo per silpnos".

Atrodo, kad ponas ar ponias D.A. savo apžvalginame straipsnyje nesiremia faktais, bet tik gandai ar pletzpsl.

Kanadiečiai Tautos Fondo vadovybėje - iš kairės - rekordininkas aukų rinkime A. Firavičius, šalia - dr. K. Bobelis, kons. A. Simutis, torontietis A. Rinkūnas.

Nuotr: L. Tamošaičio

dos, girdėjau Lietuvos balsą, sykiu apkaltinantį, sykiu atleidžiantį: o tu, paklydėli, kur iki šiol buvai? Paskui pasidarė taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo apsisverkiau... Po tam pripildė mano krūtinę rami, smagi šiluma ir rodos, užaugau išsyk, ir tas pasaulis jau man perankštas... Pajutau save didžiu, galingu: pasijutau lietuviu esąs...

Ir dabar, po tiek įvykių ir metų, artėjant 65-osioms Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktuvėms, tu rėtume atgaivinti džiaugsmą ir pasididžiavimą būti lietuviu, pasiryžimą visomis jėgomis kovoti ir remti tuos, kurie kovoja už mūsų tautos teises į laisvą gyvenimą - per vieningą visų lietuvių darbą, reprezentuojant savo tautos reikalus ir juos ginant, per savęs nuolatinį švietimą sekant savąją spaudą ir tarptautinius laikraščius, persavo vaikų auklėjimą per savo atsilaikymus į svarbiąsias šventes ir, nemažiau svarbu - uko - mįs nepamirštant nei Lietuvių Fondo, nei Tautos Fondo.

KAI IDEALISTUI ATSIVERIA AKYS

Iš:

VYTIS Nr 6

JASKUNAS Henrikas, Vlodo, gimė 1927 m. II. 4 d. Panevėžyje, darbininkų šeimoje. Iš pat mažens tapo ūkininkams. Lietuvą užėmus vokiečiams, Henrikas, būdamas 15 metų, kartu su tėvu komunistu stojo į kovą prieš fašizmą. Jo tėvo namuose rinkdavosi raudonieji partizanai. Čia buvo slepiama pagrindžio literatūra. Vykopilnakraujis darbas. Gestapas kažką užuodė ir Henriką areštavo. Vykoto tardymai. Jį mušė, bet Henrikas tylėjo. Į Lietuvą išėjus rusams, Henrikas, kaip komunistinio pagrindininko sūnus, buvo priimtas dirbti į miliciją. /1945. 5./

Bet jau 1945 m. rudenį H. suorganizavo antitarybinę jaunimo organizaciją "Raudonoji kaukuolė".

Kokie motyvai privertė 18 metų jaunuolį stoti į kovą prieš tuos, kurie dėjos išvadavę Lietuvą? Priežastis buvo viena - nežmoniškas stalininis teroras.

Tas laiškas parašytas vyskupui tik kukliai parodo mūsų pagarbą ir dėkingumą buvusiam klebonui.

Prelato ramybę drumsdė ne lankytojos (kodėl ne lankytojai), bet netekimas parapijos, netekimas draugų ir nežinoma ateitis. Šiuo metu, jau kelios savaitės, kaip Prelatas ilsisi geroje priežiūroje Putname.

Gaila, kad kuklus laiškas Vyskupui sudrumstė ramybę p.p.D.A. ir kitų rūpestingųjų parapijiečių, kurie, net prieš šv. Kalėdas nerado savo širdyje krikščioniško atleidimo bei taikos.

Užuoja p.p.D.A., kuris (ar kuri) nežino ką rašo.

(Pasirašęs).

H., kuris nuo mažens buvo mokomas žiūrėti tiesiai į akis, negalėjo susitaikyti su tuo, ką daro vadinamieji "išvadotojai" Lietuvoje. Jis puikiai surūkė stalininio režimo tikslą. H. matė vykdomas bjaurias provokacijas, žmonių apipilėjimus, trėmimus į Sibirą iš kurio šimtai jau niekad nebesugrįžo į Lietuvą.

Jis negalėjo ramiai žiūrėti, kaip kalėjimai buvo grūstę prigrūsti jo tėvynainių, kai už vieną žodį bausdavo 25 metams. H. matė, kaip iš tardymų išvilkdavo pusgyvius žmones. O kiek jų, neišlaikę fašistinių kankinimų, amžiams pasiliko tarp šių kalėjimų sienų. Ir dirbdamas milicijoje, puikiai žinodamas, kas jo laukia už nepaklusnumą, nepabūgo stoti prieš stalininę šmėklą, kuri siautėjo Lietuvoje.

H. suorganizuota jaunimo organizacija "R.K." turėjo grynai nacionalistinį pobūdį. Rašė ir platino literatūrą prieš šį terorą. Prieš ir kabindavo labiausiai matomose vietose plakatus. Štai keletas jų: Stovi mergina - Lietuva, o ją smaigia smaiglys su Stalino galva. Arba kitas: stovi mergina - Lietuva, o ją puola slibinas, vienoje rankoje laikydamas pjautuvą ties merginos kaklu, o kita ranka, kurioje yra kūjis, taikosi smogti Lietuvai per galvą, bet prieš šią šmėklą stoja į kovą raitelis su kalaviju rankose - Vytis. Tokių ir panašių plakatų buvo labai daug.

H. su savo draugais gelbėdavo, išvesdavo bei paslėpdavo zsužeistuosius iš ligoninės. Naktį iš gatvės vogdavo lietuvių partizanų lavonus ir juos laidodavo. O jie juk būdavo saugomi dieną ir naktį. Kam grėsėdavo arešai - paslėpdavo, dirbdamas pasų stalo viršininko pavaduotoju, kiek galėdamas padėjo visiems dokumentais...

Bet 1947. II. 14 Henriką ir 17 porganizacijos narių areštavo. Vykto žiaurūs tardymai. Iškentęs geštapo kalėjimo tardymus, iškentė ir stalininį tardymą.

H. sesuo Irutė Jaškūnaitė, nepakėlus žiaurių tardymų, susirgo. Ją patalpino į Vilniaus kalėjimo ligoninę. Manoma, kad jai buvo labai sužeistos rankos - pati negalėjo rašyti net laišku motinai. Toj ligoninėj ji ir mirė.

1948 m. H. išveža į Vorkutą. Tuo metu Vorkutoje buvo nežmoniška žiaurios sąlygos. Nėbuvo ko valgyti, šimtai kalinių mirėdavo badu, vaikščiojo pusplikiai, skarmuoti, jokių higienos reikalavimų, slautėjo epidemijos. Darbas šachtose sunkus, varginantis. O kiek užgriūdavo šachtose žmonių. Vyriausybė Maskvoje dėjos nežinanti kokiais metodais dirba jos parankiniai. Bet visa tai matė H. ir nutarė, truks plis, atkreipti Maskvos dėmesį į šį mirties lagerį. Skundai, laiškai nepadėjo - jų paprasčiausiai nepraleisdavo, tada H. nutarė - reikia sustabdyti šachtas, nutraukti gamybą anglies tiekimą - gal tada Maskva atkreips į juos dėmesį. Ir taip 1953 m. liepos mėn. H. suorganizavo didžiulio masto protestą. Jam pavyko įtikinti žmones ir sustabdyti visą šachtą Nr. 7, kurioje dirbo 5.5 tūkstančiai žmonių. Sustojus jo šachtai, H. savo veikimo planą perdavė kitom šachtom ir taip į darbą neišėjo apie 15 tūkst. žmonių, o iš viso lageryje tuomet buvo apie 18 tūkst. žmonių. Visi jie sugebėjo išsilaikyti taip, kad lagerio administracija neturėjo preteksto panaudoti ugnį. Tik šachtose Nr. 29, kuri negavo H. nurodymų kaip laikytis protesto metu, žuvo apie 200 žmonių.

Šachtą Nr. 7 sugebėjo išsilaikyti 10 parų ir sulaukė atstovų iš Maskvos. Bet patį sukilimo pradžią buvo sunki Kai H. apie savo sumanymą, kad reikėtų sustabdyti šachtas pasakė ten sėdinčiam lenkų pulkininkui Feliksui Kinsarskiui, šis tik palingavo galva ir pasakė: "Neįmanoma, o jei ir pavyktų, tai tik kraujo kaina". H. nepritarė ir ukrainiečių alamanas Devando. Tačiau H. nenusiminė. Jis ėjo per barakus, aiškino ir agitavo žmones, kad blogiau už esamas sąlygas nebūs. Jam pavyko - nors H. buvo gana jaunas organizatorius /26 m./, bet juo patikėjo. Ir vieną 1953 m. rytą 6 val. pagal trimto garsus neišėjo į darbą statybinis būrys, gal apie 7 valandą neišėjo ir 7 šachtos angliakasiai. Pradžią buvo gera. Dabar svarbiausia išlaikyti rimtį, tvarką, kad tik nebūtų chaoso ir nesutarimų. O tuos, kurie kėlė paniką, provokavo muštynes, uždarė į specialų baraką. Nors tokių buvo tik vienetai, jie galėjo viską sugadinti.

Svarbiausia nepasiduoti provokacijoms, kad lagerio vadovybė neturėtų preteksto panaudoti jėgą ir ginklus. O juk nuo pat protesto pradžios visą jų teritoriją apsupo kul - kosvaidžių žiedu. Ir jie tarsi laukė kokio nors sąmyšio lagerio viduje.

Iš tikrųjų, lageryje protesto metu buvo tokia pavyzdinga tvarka, geležinė drausmė, kokią nė vienas prižiūrėtojas per visą lagerio gyvavimo laikotarpį nebuvo matęs. Čia H. labai padėjo jo draugas Achmedas Kniazėvas.

/ bus daugiau /

VASARIO 16-os proga galima iškirti čia patalpintą pavyzdį ir auką pasiųsti paštu. Tai ypač patogu, jeigu negalite atsilankyti į VASARIO 16 minėjimą.

Auka

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

1011 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8

visuomeninei, politinei ir kultūrinei
veiklai bei lietuviškai egzistencijai
Kanadoje

\$

Vardas, pavardė

Adresas

Aukos \$15.00 ir daugiau atleidžiamos nuo pajamų mokesčio.
Čekius rašyti: Kanados Lietuvių Bendruomenėi

II-SE PASAULIO LIETUVIŲ DIENOSE

Viena iš įdomiausių ir įvairiausių programų II PA - SAULIO LIETUVIŲ DIENOSE yra Kultūriniai renginiai, kurie tęsis per visą Dienų laikotarpį. Kultūrinių renginių apimtį, turinį, eigą ir vietą plačiau nušviestė rengėjai komiteto posėdyje š. m. sausio 15 dieną Jaunimo Centre Chicagoje. Posėdį atidarė Ingrida Bublienė, sveikindama susirinkusius, dėkodama visiems už atliekamas pareigas, supažindindama Kultūrinių Renginių Komiteto narius, kurių yra net devyniolika, savarankiškai su talkininkais tvarkančius, organizuojančius dvyliką atskirų renginių.

II-jų PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ didžiausias kultūrinis renginys yra I LITUANI opera, statoma LIEPOS 1 d. Auditorium teatre, Chicagos miesto centre. Šiam renginui vadovauja Lietuvių Operos pirmininkas Vytautas Radžiūsu su Operos valdyba ir talkininkai. Naujam pastatymui reikalingas papildomas dekoracijas piešia dail. V. Vijeikis ir dail. A. Trinkūnas. Didžioji operos bilietų dalis jau išparduota. Garbės rengėjams, aukojantiems \$1.000, skiriamų ložių dar yra. Vis laukiamos aukos, reikalingos spektaklio išlaidoms. Aukojantiems po \$100, - ir po daugiau yra skiriami du atstatinami bilietai ir įrašai operos programoje. Spektaklio finansų tvarkymą atlieka Algis Janušas.

Pasaulio lietuvių dailininkų parodai, kurių rengiama ČIURLIONIO GALERIJOJE, Jaunimo Centre, vadovauja Vanda Aleknienė. Parodoje dalyvaus 37 dailininkai iš 7 kraštų. Jos atidarymas yra šeštadienį, BIRŽELIO 25 d., 6:30 v. vakare ir ji tęsis iki LIEPOS 4 dienos.

Po dailės parodos atidarymo, Jaunimo Centro didžiojoje salėje 7:30 v.v. įvyks KŪRĖJŲ VAKARAS. Šiame vakare su dailiojo žodžio kūryba dalyvauti pakviesti Bernardas Brazdžionis, Kazys Bradūnas, Algirdas Landsbergis ir Birutė Pukelevičiūtė. Vakaro metu bus ir II PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ Kultūrinių Renginių oficialus atidarymas. Po programos ruošiamos vaisės kavinėje, susipažinimui su mūsų kultūros kūrėjais. Kūrėjų vakaro rengimui vadovauja Dalė Gocėtienė.

Sekmadienį, BIRŽELIO 26 d. prasidės ir kitos parodos Jaunimo Centro patalpose. Spaudos paroda, sutelkta ir suorganizuota Broniaus Kviklio, yra skiriama AUŠROS leidimo šimtmečio paminėjimui. Parodoje bus AUŠROS dviejų metų ir VARPO septyniolikos metų komplektai, vyk. VALANČIAUS laikų draudžiamosios spaudos

● KUOMET PER DAUG GENEROLŲ ● R. Bulovas

Po bolševikų laimėjimo Rusijoje, vienas užsienio korespondentas norėjo gauti interviu su estų kariuomenės vadu, bet tas buvęs labai užimtas ir negalėjęs jo priimti. Tada korespondentas prašęs atsakyti tik į vieną klausimą: "Kodėl baltieji rusai pralaimėjo pilietinį karą?" Kariuomenės vadas atsakęs: "Per daug generolų", ir išėjęs.

Jeigu pažiūrėsime į antibolševikinių rusų karo žygius, tai rasime, kad jie buvo išblaškyti po įvairias Rusijos vietas. Gen. Nikolaj N. Judeničius vedė baltųjų rusų armiją 1919 m. spalio mėn. /jis turėjo keletos britų karo laivų paramą/ Petrogrado /dabar Leningrado/ link. Jo kariuomenė buvo sumušta ir išvyta į Estiją.

Šios armijos karininkai dėstė estų karo mokykloje. Tik keli pramoko estiškai. Kiti išvažinėjo į kitus kraštus, estams įvedus į karo mokyklą estų kalbą. Gen. N. N. Judeničius /1862-1933/ mirė Paryžiuje.

Kitas frontas buvo Pietų Rusijoje ir Ukrainoje. Gen. Mihail V. Aleksejev'as, buvęs 1915-1917 m. ir Aleksandr F. Kerenskij vyriausybės generalinio štabo viršininkas, po spalio mėn. revoliucijos pabėgo į Pietų Rusiją. Prie jo prisidėjo gen. Lavr G. Kornilov'as, buvęs armijų vadas ir Kerenski'o vyriausybėje vyr. karo vadu, pastarojo atleistas ir areštuotas už tariamą ar tikrą sąmokslą prieš vyriausybę.

Jie organizavo antibolševikinių rusų frontą prieš raudonuosius. Vyr. vadu buvo gen. M. V. Aleksejev'as /1857-1918/. Jo savanorių kariuomenė labai susilpnino Dono kazokų pasitraukimas iš jo vadovybės. 1918 m. pradžioje gen. Aleksejev'as mirė. Vyr. vadu tapo gen. L. G. Kornilov'as. Jis pasitraukė į Kubanės sritį. Puolant Eka terinodar'o /dabar Krasnodar/ miestą, gen. Kornilov'as buvo užmuštas /1870-1918/ patrankos sviedinio kovo mėn.

Jo vieton stėjo gen. Anton I. Denikin'as, baudžiauniniko sūnus, iškilęs iš eilinio, caro kariuomenėje. Iš pradžių jis pasiekė žymių laimėjimų, užimdamas didelę dalį Pietinės Rusijos ir Ukrainos, bet 1919 m. negalėjo užimti Maskvos. 1920 m. pradžioje jo kariuomenė buvo sumušta sovietų generolo Aleksandr I. Jegorov'o /A. I. Jegorov'as iki karo buvęs kalvis, caro kariuomenėje iškilęs iki pulkininko, perėjęs pas bolševikus, iškilęs iki maršalo, per "valymus" 1938 m. sušaudytas/.

Pakrikusi gen. A. I. Denikin'o kariuomenė pabėgo į Krymą ir jis atsisakė iš vadovybės. Gyveno /1872-1947/ iki 1946 m. Paryžiuje. Išvykęs į JAV, netrukus mirė.

Gen. Piotr N. Vrangeli'is perėmė vadovybę. Jis su tvarkė kariuomenę ir vėl pradėjo žygiuoti į šiaurę. Bet tuo laiku sovietai sudarė Rygos sutartį su lenkais. Jie iš Lenkijos išvytą kariuomenę pasiuntė prieš gen. Vrangeli'į. Sovietų generolas Michail V. Frunzė /1885-1925/ priverstė gen. Vrangeli'o kariuomenę vėl bėgti į Krymą. 1920 m. lapkričio mėn. baltųjų rusų armija/beveik 100 tūkst. /buvo evakuota laivais į Konstantinopolį /dabar Istanbulą/ Turkijon. Gen. P. N. Vrangeli'is mirė Briuselyje /1878-1928/

Dar vienas žymus frontas buvo Sibire. Čia socialis-

ekspوناتai, Lietuvos PARTIZANŲ ir dabartinė POGRINDŽIO SPAUDA. Paroda turės apie 600 eksponatų ir užims visą apatinę salę Jaunimo Centre. Jos atidarymas įvyks BIRŽELIO 26 d., 6:30 v.v. Paroda tęsis iki LIEPOS 4 dienos.

Tuo pačiu metu Jaunimo Centro pirmo aukšto klasėje vyks LIETUVOS FILATELIJOS paroda, kurią organizuoja Jonas Adomėnas su kitais filatelista ir LIEUVOS PINIGĖ /nuo VYTAUTO laikų/ ir MEDALIŲ paroda, kurią organizuoja Jonas Augustinius.

Valeškos Meno Studijoje ir Algimanto Kezio S. J. vedamojoje Galerijoje miesto centre BIRŽELIO 26-LIEPOS 4 d.d. vyks dail DOMŠAIČIO paveikslų paroda.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS paroda, organizuojama Al-donos Veskienės, įvyks BIRŽELIO 26 d-LIEPOS 4 dienomis Chicagos miesto FIELD muziejuje.

LIETUVIŲ LIAUDIES MUZIKOS rečitalis, kankliuojant Čiurlionio ansamblio solistei Mirgai Bankaitytei, ruošiamas BIRŽELIO 27 d., 5:30 v.v. Chicagos Cultural Center Theater miesto centre, taikomas amerikiečių publikai.

LIETUVIŠKĄJĮ TEATRĄ PASAULIO LIETUVIŲ DIENOSE atstovaus ANTRASIS KAIMAS su dviem spektakliais /8:00 ir 10:00 v. / BIRŽELIO 28 ir BIRŽELIO 20 dienomis Playhouse salėje.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIŲ parodą ruošia Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus. Jos atidarymas su vaisėmis įvyks pirmadienį, BIRŽELIO 27 d., 7:30 v.v. Paroda tęsis iki LIEPOS 4 d. Parodai vadovauja Muziejaus savininkas Stanley Balzekas, Jr.

LIETUVIŠKŲ FILMŲ ištraukų vakaras, organizuojamas Marytės Smilgaitės, įvyks BIRŽELIO 29 d. trečiadienį, Jaunimo Centre. Čia bus rodomos lietuvių kultūrinio gyvenimo ištraukos iš Lietuvos, iš lietuvių emigracijos JAV ir dabartinio išeivijos gyvenimo.

Kultūrinių Renginių Komitetui talkininkauja Kazys Bradūnas, Birutė Šontaitė, dr. Vytenis Dalmušis ir dr. Jonas Račkauskas, dėdamas pastangas gauti lėšų iš amerikiečių privačių ir valstybinių fondų.

KANADOS lietuvių kultūrinius reikalus šiame Komitete atstovauja Kanados LB Kultūrinės Komisijos pirm. J. Simanavičius. Kultūrinių Renginių Skyrių PLD leidyne redaguoja Vacys Rociūnas. Visus renginius rūpestingai koordinuoja pirm. Ingrida Bublienė.

LIETUVIŲ SPAUDOS KIOSKAS, vadovaujamas Kazio Rožanskio, veiks Jaunimo Centre per visas II PASAULIO LIETUVIŲ DIENAS. KRK Infomacija

Lietuvos kariai Nepriklausomybės kovose. Neturėjome tada nei per daug generolų, nei karių, tačiau laimėjo pasiryžimas ir teisingumas. Dabar laimės mūsų visų susipratimas, vieningumas ir darbštumas...

tai- revoliucionieriai /tokio vardo politinė partija, su trumpintai vad. eserai, prie kurios priklausė ir A. F. Kerenski/ sudarė vyriausybę Omske 1918 m. spalio mėn. ir karo ministerių paskyrė admiralą Aleksandr V. Kolčak'ą, vadovavusį karo metu Juodosios jūros karo laivynui.

Adm. A. V. Kolčak'as tais pačiais metais lapkričio mėn. nuvertė Omsko vyriausybę ir pasiskelbė Sibiro diktatorium. Iš pradžių jis pasiekė žymių laimėjimų prieš raudonuosius, kad net Vakarų sąjungininkai ir gen. A. I. D Denikin'as pripažino jį provizorinės vyriausybės galva. 1919 m. adm. Kolčak'o puolimas į vakarus nuo Uralo, kur jis norėjo pasiekti britus, išsikėlusius prie Baltosios jūros, buvo atmuštas sovietų generolų- M. V. Frunzės ir M. N. Tuchačevskio /pastarasis caro gvardijos karininkas, grįžęs iš vokiečių nelaisvės, perėjo pas raudonuosius, iškilo iki maršalo ir 1937 m. per "valymus" sušaudytas/. Adm. Kolčak'as pasitraukė į Irkutską. Čia jo pasekėjai ir čekų legijonas, kuris kontroliavo transsibirinį geležinkelį, jį apleido. Jis pats buvo išduotas bolševikams ir 1920 m. sušaudytas. Adm. Kolčak'o pasitraukimas į rytus į galino bolševikus vėliau sumušti gen. Denikin'o armiją.

Samaroje /dabar Kuibyshev/ buvo įsikūrusi kita eserų vyriausybė, kuri vėliau susijungė su Omsko vyriausybe. Samaros eserai atidarė adm. Kolčak'o frontą. Už tai bolševikai amnestavo eserų partiją 1919 m. Bet 1921 m. eserų partijos vykdomasis komitetas buvo areštuotas. 1922 m. vasarą Komitetas ir pagauti partijos nariai Maskvoje buvo nuteisti įvairiomis bausmėmis. Maskvos teismo pavyzdžių, eserai buvo įkalinami ir teisiami visoje Rusijoje.

Vyr. prokuroru buvo Nikolaj V. Krylenko /1885-1938/, kuris pirmas iš karininkų po Spalio revoliucijos perėjo pas raudonuosius. L. Trockis jį paskyrė vyriausiu kariuomenės vadu lapkričio mėn. 1918 m. jis iš vyr. vado pareigų pasitraukė. Krylenko turėjo jaun. leitenanto laipsnį. Vėliau jis buvo vyr. prokuroru ir teisingumo ministriu. 1938 m. per "valymus" sušaudytas su kitais revoliucijos vadais.

algimanto skiltis

ADOPTACIJA

Atvira sąžine kalbant, lietuvių tarpe adoptavimas kūdikių nėra jau taip dažnas įvykis. Gal net priešingai apie tai kalbama, tik retomis progomis. Beveik nieko ta tema nekalbame nei mūsų socialinio gyvenimo bendravime, nei, pagaliau, iš mūsų šventovių sakyklų. Tuo tarpu gyvenamoje aplinkoje adoptavimas tikrai nėra retas reiškinys. Štai, tik eilinė, paprasta statistika liudija, kai kaimynas amerikietis yra adoptavęs du (dabar jau paauglius) vaikus. Taryboje, viename skyriuje, bent trys bendradarbiai yra adoptavę kūdikius. Ir matai ir jauti, kad toki tėvai tikrai su meile, nuoširdumu ir rūpestingumu teikia globą ir totalinį prisirišimą savo adoptuotiems vaikams. Atrodo, kad tie vaikai jaučia tikrą meilę, pagarbą ir prisirišimą savo nebiologiniams tėvams. Turbūt, tas yra normalu, lauktina, priimta ir pilnai suprantama.

Buvo itin malonu sužinoti, kad ir netolimų kaimynų, jaunesnių amžiumi lietuvių šeima, ką tik išsūnijo naujagimį, tuo metu, berods, vos 9 dienų amžiaus berniuką. Gražus, žvalus ir sveikas kūdikis. Įdomumo dėliai, galima priminti, kad visas tas procesas, juridiniai reikalai, tai šeimai kaštavo ar tik ne septynis tūkstančius dolerių. Žinoma, ne apie piniginę vertę čia kalbame, vien tik bendrajai informacijai. Mūsų minimu atveju, džiaugiamės ir tuo, kad kartu sulaukiame ir vieno naujo lietuviuko. Žinant, tos šeimos lietuviškas nuostatymus, abejoti netenka, kad tas vaikiukas bręs lietuviškoje aplinkoje ir nusiteikimuose. Vadinas, šiuo atveju, visiškai nesvarbu kokios kilmės ar tautybės buvo jo motina (ir tėvas), svarbu, kad jis bus auginamas šeimos, kuri brangina lietuviškas ir krikščioniškas vertybes, šeimoje, kurioje jis jausis pilnateisis esąs ir pilnas tos šeimos narys.

Yra didi tragedija, kad šiuo metu yra tiek daug pamestinių, nemylimų ir niekeno nenorimų vaikų. Taip lyg norėtųsi kreiptis į tas mūsų bevaikes šeimas, primenant, kad iš kurios pusės bežvelgiant (lietuviškos, krikščioniškos, žmogiškosios), yra tiek daug benamių, našlaičių, kuriems suteikti normalų, sveiką, sotų gyvenimą ir tikslą, tikrai būtų didelė vertybė, ir, kaip sakoma, bent moralinėje plotmėje žvelgiant, įsigyti turėtų, kurio nei kandys, nei rūdys niekada neįstengs sunaikinti.

Taip, sutikime, kad toll gražu, ne kiekviena bevaikė šeima, jau automatiškai kvalifikuotųsi būti gerais tėvais. Bet ir atrankos keliu žvelgiant, nedaug klystant, lyg ir norėtųsi teigti, kad tikrai dauguma lietuvių šeimų pilnai tiktų motinos ir tėvo vaidmeniui ir kartu patirtų pilna pasitenkinimą, ištraukę iš vargo ir nedalios kokią neprivilegiuotą kūdikį.

Atrodytų, kad kas ne kas, bet bent jau mūsų religinės organizacijos, pačių parapijų neišskiriant, turėtų parodyti daugiau lankstumo ir užsiangažavimo tokiame kilniame darbe, kuris susilauktų pilno įvertinimo ne vien tik žemėje, bet ir danguje.

Ypač šiais laikais, kai abortai tapo lyg ir mados dalyku, kai moraliniai ir bendrieji nusiteikimai yra beveik pasiekę prarajos zenitą, tokia adoptacijos akcija, gal galėtų išgelbėti visą eilę jau užsimezgusių gyvybių. Bendrai žvelgiant, lietuvių visuomenė, atskiros šeimos, yra pilnai materialiai ir psichologiškai pajėgios bei pasiruošusios, kad ir adoptacinių būdu motinystės-tėvystės procesui. Kas gi sulauko, atbaudo? Turbūt, lyg naujovė, bet kažkoks nerašytas "tabu". Tuo tarpu, neužmirština, kad pasiekti dangaus vartus ne užtenka vien tik tikėjimo, bet būtini ir geri darbai. Ar tai neįpareigoja, bent jau mūsų tikinčiuosius?

Buvo daugiau antibolševikinių dalinių, kaip baronas Ungern'as, kuris švaistėsi po Mongoliją iki jį bolševikai sugavo ir sušaudė arba kazokų atamasas Semionov'as su kazokų daliniais.

Tolimuose Rytuose sovietai buvo ikūrę fiktyvią Tolimųjų Rytų respubliką, kad iškrapštytų ten išsikėlusius japonus, prieš kuriuos nedrįso kariuoti. Kada japonai pasitraukė, respublika buvo prijungta prie sovietinės Rusijos.

Antibolševikiniai rusų generolai neturėjo bendros strategijos ar programos, nepripažino jokios vyriausybės ir kariavo kaip kariniai diktatoriai įvairiose vietose, matomai, kad atstatytų caro valdžią. Kiekvienas iš jų troško būti Rusijos išgelbėtoju. Pasitraukimai iš bendros vadovybės, dezertyravimas ir paprastos išdavystės labai silpnino jų jėgas. Raudonieji partizanai siautė baltųjų rusų armijų užnugaryje, keldami sąmyšį ir terorizuodami gyventojus. Po trejų metų kovų antibolševikinių rusų jėgos buvo nušluotos vieningo raudonųjų fronto.

Bolševikai turėjo vieną centrinę vyriausybę Maskvoje. L. Trocki, karo komisaras nuo 1918-1924 m. suorganizavo ir savo iškalingumu įkvėpė kovos dvasia Raudonąją Armiją. Keletas gabių karo vadų jam padėjo laimėti pilietinį karą.

Be to, sovietai paskelbė patraukliai skambančią ekonominę programą, kurią patraukė savo pusėn daugelį rusų. Nerusai, kaip Vidurinė Azija, Transkaukazija ir Ukraina buvo jėga prijungti. Rusai nepajėgė užimti tik Suomijos, Baltijos kraštų ir Lenkijos.

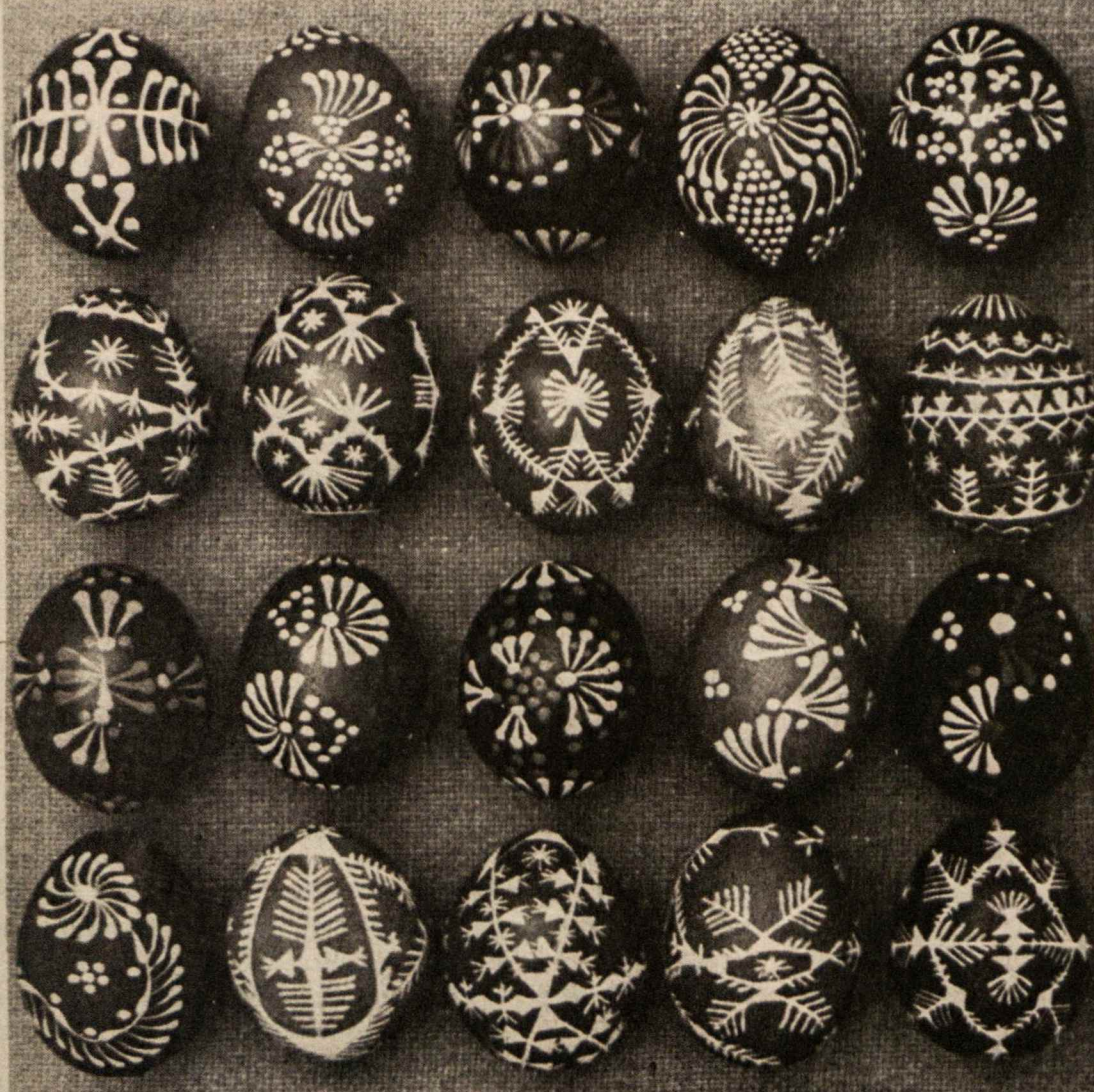
Per 1936-38 m. "valymus", daugelis pilietinio karo vadų buvo sušaudyti. Trocki's, kurį Stalinas išstrėmė 1929 m., tuo laiku gyveno Meksikoje ir savo raštais vedė aštrią stalinizmo kritiką. 1940 m. jis buvo nužudytas ledo dvikapliu belgo Jean Van den Dreschd.

Pagal ukrainiečių pasakojimus, raudonieji Ukrainos partizanai, įsikūrus sovietų valdžiai, gavę pensijas iki gyvos galvos. Per minėtus "valymus" vieną naktį jie buvo suimti ir išgabenti į Gulago Archipelagą, Sibirą.

Taip Stalin'as su savo pakalikais atsilygino už pilietinio karo laimėjimą.

EASTER EGGS

"LITHUANIAN EASTERN EGGS" /MARGUCIAI/. Antanas Tamošaitis.

Išleido Lithuanian Folk Art Institute "Lietuvių Tautodailės Institutas Kanadoje/.

Ši liuksusinė knyga apie margučius turi 80 psl. anglų kalba teksto ir 216 psl. puikių iliustracijų. Iš jų 135 pilni puslapiai puošnių spalvingų margučių.

Dail. Antanas TAMOŠAITIS margučių menu susidomėjo ankstyvoje vaikystėje, išmokęs marginti iš savo motinos ir padrąsintas pradžios mokyklos mokytojos rinkti margučių piešinius. Taip jis ir pradėjo rūpestingai rinkti savo šeimoje ir apylinkės ūkininkų šeimose margučių pavyzdžius. Vėliau, lankydamas Kauno Meno Mokyklą ir jau važinėdamas plačiau po Lietuvą rinkti įvairių tautodailės darbų pavyzdžius.

1945 m. jis jau buvo surinkęs virš 1500 spalvotų margučių piešinių. Rengdamas šią knygą, dail. Antanas Tamošaitis yra aplankęs ir visą eilę margučių kolekcionierių bei žinomų margintojų Kanadoje ir JAV-se. Fotografavo pavyzdžius, kopijavo, rinkdamas žinias. Ši knyga yra ir puikus mūsų tautos meniškojo gabumų pristatymas.

Grazi dovana kiekvienam, nes parašyta anglų kalba. B. N.

Kanadoje Toronte išleistas istorinių, medicininių ir net jau devinti metai, Lietuvių Kulinarijų sričių. Patarlės lendorius 1983-iems metams ir priežodžiai. Sąrašai lietuvių profesionalų gydytojų, verslininkų, kelionių ir draudimo agentų, bankų, redakcijų, parapijų ir kt. Iliustruotas nuotraukomis, piešiniais, krikatūromis.

Leidiny pasizymi turinio įvairumu ir vis gerėjančiu techniniu apipavidalinimu. Pridėtas nemažas rėmėjų palyginus su jau buvusiais sąrašas ir padėka.

Be kalendorinių puslapių būtų naudinga prie kalendorių eilėraščių ir dorinių lapų paskirti vietos pasiskaitymų, humoristinių, pasižymėti pastaboms. b.

● VANDA ALEKNIENĖ, ČIURLIONIO GALERIJOS pirminkė, rūpinasi reprezentacine pasaulio lietuvių dailininkų paroda, kuri bus Chicagoje, Čiurlionio Galerijoje, Pasaulio Lietuvių Dienų metu.

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

"Lietuvių Dienos" žurnalo gruodžio mėn. numeris jau išsiuntinėtas skaitytojams, bendradarbiams ir platinotojams.

Šiame "Lietuvių Dienos" žurnalo numeryje randame: Tarptautinis Lietuvos interesų atstovavimas; VLIKO seimas Kalifornijoje; VLIKO seimo rezolucijos; Jurgis JANUŠAITIS - teisingai įvertinta VLIK-o ir Tautos Fondo darbus; V. PLECKAITIS - Pasižymėjusi kanklininkė /Mirga M. BANKAITYTĖ/; Birutė PŪKELVICIUTĖ - Vaikas su kiškiu.

Anglų kalbos dalyje: KALĖDOS. Dinamiška audimo menininkė iš Kanados, suruošusi parodą Chicagoje /A. TAMOŠAITIENĖ/. I. Baskauskas - LIETUVIŠKOS VESTUVĖS/ tęsinys/. T. Brazaitis - Pabaltijos vergystė dar tęsiasi.

Šio numerio viršelį puošia Mirgos M. Bankaitytės nuotrauka su trumpa biografija angliškai.

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis, paskutiniame puslapyje - garbės prenumeratorių sąrašas.

"Lietuvių Dienos" leidžia A. F. Skirius 4364 Sunset Blv. Los Angeles, Calif. 90029.

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/tęsinys/

2/60/

Visuose barakuose pilna anksčiau atvykusių kareivių ir civilių, moterų, senų ir vaikų. Niekur nerandam vietos, kur galėtume nors valandėlei prisiglausti, tad išsimetom po visus barakus ir tiesiog skverbte įsiskverbiam į užpildytas patalpas. Rogutes paliekam visas vienoje vietoje, jas surišam į vieną krūvą ir prie jų paliekam sargybą. Kišeninėm lemputėm pasišviesdami, įsiskverbiam į besiilsinčiųjų tarpus ir radę vietą, prisiglaudžiam šalia jų ant plikų purvinių medinių grindų.

Mudu su Vytu radom vietą netoli durų, šalia sienos. Pasidedam kuprines ir atsisdėdam ant jų, pasiruošę nusnausti sėdom, nes išsitiesti nėra kur. Vyto pusėje visuūgiu išsitiesęs knarkia augalotas, barzda apžėlęs senyvo amžiaus vokiečių kareivis. Jis užima gana didelį grindų plotą.

Mano pusėje į kamuolį susirietusi sunkiu nuovargio miegu miega vidutinio amžiaus moteris. Už jos, nugarą priglaudes, guli vyras. Visa patalpa nugulta įvairiomis kryptimis suvirtusiais kūnais, kartu civiliai ir kareiviai. Sunkus, tvankus ir dvokiantis oras slepia prie grindų, nuo ledais užšalusiu langų stiklų varva vanduo. Viduryje kambario iš geležinio pečiuko žėruoja dar iš vakaro neužgesusios ugnies žarijos. Rausva jų šviesa žaidžia murzinom barako sienom ir vargingajam poilsui sukritusių žmonių veidais. Jie atrodo labai panašūs į anuos pakelėje matytus lavonų veidus...

Suremiam nugaras į sieną ir bandom užmigti nors valandai, kitai. Gerai būtų ištiesti kojas, bet nėra kur. Vokietis knarkia ir leidžia nosį riečiantį kvapą. Tikras biaurybė. Vytas stukteli jam į šoną, minutei knarkimas nutrūksta, bet ir vėl važiuoja, kaip su ratais.

Moteris miega ramiai, pilkon skaron įsuptas veidas gestančių žarijų atspindį atrodo gražus ir kažkur matytas.

Tikrai matytas atsitraukimo kelyje, Žemaitijos kelyje. Kas ji - lietuvė, vokiečių, rusė ar latvė? Spėlioju pats sau vienas, žiūrėdamas į ją. Jos krūtinė dažnai kilnojasi nuo vargingo poilsio, galva atremta į nedidelį, ant pečių nešti pritaikintą maišioką. Už jos gulintis vyras ant akių užsitraukęs didelę kailinę kepurę atrodo dar nemiega, o budriai sergi miegančiąją. Dažnai jis pakelia galvą, apžvelgia šalimais sugulusius, pasitaisto nusmukusią kepurę ir vėl padeda galvą ant to pačio maišioko.

Pro naujai atvykusių ir poilsio ieškančių žmonių varstomas duris užtelia šalčio srovė. Ji minutei sujudina arčiau durų gulinius. Joms užsidarius, jie vėl priliimpa prie purvų įdrėkusiu grindų. Priešingam kambario 4 psl.

kampe girdėti neramus vaiko ūkstimas ir jį raminantieji vyro ir moters balsai.

Lauke, už sienos girdėti vežimus traukiančių arklių kojų trypimas. Stogu raitosi kiaušiantis vėjas ir gūdas miško medžių ošimas. Miegas merkia akis, bandau užmigti, bet galva, neradusi atšamos, svyra tai į vieną, tai į antrą pusę ir knapsi žemyn. Kojos užtirpo, ir jas bijau pajudinti, kad nesulūžtų - jos sunkios, lyg švininės.

Vokiečio kriokimas nervina netik mane, bet ir kitus. Šalia moters gulintis vyras pakilęs, stipriai vokiškai nusikeikia, pavirsta ant antro šono ir piktai žiūri į kriokiantį. Vis tik, turbūt, buvau užmigęs, nes sapnavau. Rodos, einu kartu su Kostute smėlėtu šventosios upės pakraščiu ir džiaugiamės dienos gražumu. Kvapus šilėlio pušynas vilioja mus, ir mes bėgame į jį įkaitusiu geltono smėlio pakraščiu, vaikystėje bėgiotu taku. Aš noriu ją pagauti, bet ji išsineria iš mano rankų ir šoka į vandenį, pasinešia ir dingsta. Aš nerių paskui ją, bet jos niekur nerandu. Šaukiu vardu, bet ji neatsiliepia. Man taip jos gaila. Tolumoje girdžiu jos balsą, bešaukiantį motiną. Šalia jos iš vandens gelmių iškyla pakelėje matyti lavonų veidai, upės vanduo pasidaro raudonas, jis kyla ir liejasi iš krantų... Man darosi baisu, noriu bėgti nuo artėjančio vandens, bet kojos lyg akmeninės, negaliu jų pakelti ir iš vietos pajudėti. Dangus grūmoja didele audra, pasidaro tamsu, mane slegia didelė baimė artėjančio kruvino vandens. Be galo gaila dingusios Kostutės, ir aš ją šaukiu vardu, bet ji neatsiliepia.

Vyto pajudintas, pabundu iš sunkaus sapno. - Ko tu šaukei Kostutę? Minėjai, ar sapnavai? - užgirdau jį klausiant. Sapnavau... Širdis smarkiai plakė ir galva svaiogo, kūną krėtė sapne matyto vaizdo ir pakilusios temperatūros šurpulys. Vos išjudinau mirtinai užtirpusias kojas, skauda visi kūno sąnariai, troškina; nugara įdrėkusi nuo garais šlapios sienos. Norisi ir valgyti. Kad neapsirgčiau, paimu dar iš tėvynės atsinešto aspirino.

Po keturių valandų vargingo poilsio, šeštą valandą ryto vėl išjudam. Sunkūs pirmieji žingsniai, nelinksta užtirpusios kojos. Išėjus iš tvankos, kūnu laksto šalti drėbuliai; einame ir kalename dantimis.

Mus lydi antrą dieną nesibaigianti pūga. Kelias vietomis užverstas sunešto sniego pusnėmis ir mes klamposime per jas, skėsdami iki kelių. Besitraukiančiųjų kolonos praretėjusios, sunkiai stumiasi kariškos gurguolės, klimpsta į sniegą, arkliai garuoja prakaitu.

Baigiasi didysis miško masyvas, protarpiais praeiname plynus, vėjo galandamus laukus. Pro juos švysteli juoduojančios Baltijos jūros bangos. Įdienojus, truputį apstoja snigti, apimsta vėjas, išsisklaido žemę gulę debesys. Prieš mūsų akis padidėjo matomumo horizontas. Iš šalia kelio esančių sodybų išilieja nauji vežimai, besitraukiančių kolonos vėl sutirštėja.

Vienoje vietoje tarpumiškėje vėl užiname iššaudytą belaisvių vietą. Artėjant į ją manėme, kad tai miško kirtimo kelmynas. Priartėjus - pamatėme širdį veriantį vaizdą. Gal pusės kilometro tarpe abipus kelio, lygiai kaip ir naktį, matyti, gulėjo daugybė iššaudytų belaisvių. Daugumas jų buvo apnešti sniegu ir tik iškeltos rankos,

kojos, nugaros ir apnuogintos galvos kyšojo iš po pusnyčių. Kaikurie sukniubę į apledėjusią žemę, vėjo nudraskytai drabužiais, automatinį šautuvų išdraskytomis krūtinėmis, varnų išlestom akimis... Didžiuliai varnų būriai, nebodami keliu einančiųjų, mėsinėje suledėjusius kūnus, aštriais snapais plėšo juos dengiančius skudurus, pakyla ir vėl leidžiasi ant kruvino puotos stalo.

Kitoje vietoje, miško pakrastyje, didelio varnų erzelio apsuptus nelaimingųjų kūnus mėsinėja iš kažkur atklydęs nusęs arklys. Jisai dantimis plėšo lavonų vidurius, mėtė į šalis išplėstas žarnas ir kitas kūno dalis. Grobiu nepasidalindamos, pešasi varnos. Jų riksmas toks žiaurus ir neužmirštamai baisus.

Visu keliu einančiųjų akys nukreiptos į pasitutus gyvulį, bet nė vienas nedrįsta ant jo sušukti ir nuvyti nuo žmogaus išniekinimo. Niekas, net ir iš kareivių nepakeilia rankos ir nepaleidžia šūvio. Mes beginkliai, ir mes negalime sudrausti įsitusio arklio. Bežadė tylą lydi mūsų sniegą minančių žingsnius. Lengviau atsidūstam, kai praeinam tą vietą.

Mažu kelio posūkiu kylame į pušim apaugusias aukštumėles, sunkiau tempiam rogutes sniegu užverstu keliu. Aprimus vėjui, darosi truputį šilčiau. Nuo aukštumėlės atsiveria graži patalpa. Dešinėje, už plačios ledo juostos siūbuojantis jūros veidas, už mūsų baisi, siaubinga, krauju nulaistytą miško žalumą, kairėje užšalusiu Aismarių lyguma, už jų Prūsų žemės, kurčių artilerijos smūgių drebinamas krantas. Prieš akis lengvais posūkiais į aukštumas vingiuojantis kelias.

Artėjame prie Neukrug'o. Pakelėje kelių namų gyvenvietė. Netoli nuo jos, retų medžių antkalnėje užename kelių tūkstančių belaisvių laikiną sustojimo vietą. Jie sukritę ant puraus sniego medžių užuovėjose šildosi prie susikurtų lauželių. Katiluose šildosi sniegą ir godžiai į geria. Kaikurie iš jų atrodo sunkūs ligoniai, apraišiotom galvomis, parištom rankomis, vaikšto pasiramsčiuodami lazdom. Kiti guli ant sumestų skudurų su mažais gyvybės ženklais. Negyvieji apnuoginti, nuo jų kojų nutrauktas apavas, nuplėšti rūbai; jie pridengti apmestom šakom.

Gyvųjų sunykę, išbadėję veidai pilki, kaip ir jų skurdais pavirtę rūbai. Jie godžiai seka akimis keliu slenkančius sunkiai pakrautus vežimus ir žmones, bene kas nors jiems pames gabaliuką duonos. Juos saugo stipri vokiečių kareivių sargyba su šunimis, kurie grėsminguoju lojimu lydi mus, praeinančius. Prie pakelėje esančio namuko, kuriame atrodo yra sargybų būstinė, stovi du į belaisvius nukreipti tankai, kiek atokiau nuo jų, ties kelio posūkiu, juoduoja kiti trys.

Sunkiai tempiam rogutes prieš didoką, slidžiai nuvažinėtą kalną, dar sunkiau į juos kopia sunkūs kariuomenės ir civilių vežimai. Slidinėja ir klumpa arkliai. Juos lydi raginančių riebus keiksmas ir skaudūs botagų kirčiai. Kaikurie vežimai užsiskersuoja ir užblokuoja visą judėjimą. Juos nustumti sargybiniai varo arčiau esančius belaisvius. Jie slidinėja, klumpa ir keliasi, visom jėgom kovoja, kad apsisaugotų nuo juos lydinčių sargybinių kirčių. Atvirai šautuvų vamzdžiai graso mirtimi. Šiaip taip pasiekę aukštumą, atsidistam lengviau ir mes, atgyja iki šiol buvusi prislėgta nuotaika. / bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

LIETUVOJE GAMINTI APARATAI Į KUBA

Šiaulių televizijos aparatų gamykla pirmą kartą išsiuntė savo gaminius į Havana televizijos centrą. Tai penktoji užsienio šalis, į kurią eksportuojami šiauliėčių gamybos televizijos aparatai.

MINIMA V. MYKOLAČIO - PUTINO 90 M. GIMIMO SUKAKTIS

Vilniuje, Meno Darbuotojų Rūmuose buvo surengtas vakaras paminėti lietuvių klasiko rašytojo Vinco Mykolačio-Putino 90 m. gimimo metines.

Vakaro įžanginį žodį tarė poetas A. Baltakis, paskaitą apie rašytojo gyvenimą ir kūrybinį palikimą bei mokslinę veiklą skaitė filologijos daktaras V. Galinis.

Buvo patiekta ištraukų iš Putino prozos ir poezijos kūrinių.

Putinui skirti vakarai vyko Mokslininkų Rūmuose, Valstybinėje Bibliotekoje, Literatūros Muziejuje Kaune ir kitur.

15 KONCERTŲ RYTŲ VOKIETIJOJE

Lietuvos Kamerinis Orkestras, vad. S. Sondeckio, išvyko gastrolėms į Rytų Vokietiją, kur per 3 savaites surengs 15 koncertų. Programoje - daugiausiai Vakarų klasikais. Kartu su orkestru vyksta altistas, tarptautinių konkursų laimėtojas J. Bašmetas iš Maskvos. Numatytas koncertas ir su prancūzų pianistu R. Gerber.

Pirmą kartą R.Vokietijoje šis orkestras gastroliauvo 1977 m. su lietuvių orkestru.

PAGERBTAS DONELAITIS

Klaipėdos Kristijono Donelaičio Vidurinėje Mokykloje praeitų metų pabaigoje buvo atidarytas didžiojo lietuvių poeto Kristijono Donelaičio memorialinis muziejus. Pirmiausia jį lankė tos mokyklos įvairių laidų abiturientai.

Tačiau Donelaičio mylimajame Tolminkiemyje, kad ir kiek atnaujintas, jo muziejus yra dar labai skurdus.

MOKSLEIVIŲ PRAMOGINIAI ŠOKIAI

Kauno Sporto Halėje buvo surengtas tradicinis tarprespublikinis moksleivių pramoginių šokių konkursas pavadintas "Baltijos gintarėliai-83". Kaip rašoma, mažieji šokėjai šoko klasinius, Lotynų Amerikos ir tarybinius šokius.

Žinome klasinius ir Lotynų Amerikos šokius, bet kokie tie "tarybiniai"? Ar "kazačka"?

MIRĖ V. ČIURLIONYTĖ - KARUŽIENĖ

Praeitų metų pabaigoje mirė menotyras ir muziejinio darbo veteranė Valerija Čiurlionytė-Karužienė, mūsų didžiojo dailininko M.K. Čiurlionio sesuo, eidama 87 gyvenimo metus.

Ji gimė Druskininkuose. 1916-17 m. studijavo tapybą Maskvoje. Pirmojo Pas. Karo metu rūpinosi savo brolio dailininko ir kompozitoriaus kūrinių apsauga. Jos dideliu rūpesčiu 1920 m. M.K. Čiurlionio evakuoti į Maskvą kūriniai buvo grąžinti Lietuvai.

STIPRI GAMTOS APSAUGOS DRAUGIJA

Vilniaus miestas ir aplinka pasižymi gerai užlaikomais priemiesčių miškais, apsodintomis medžiais ir gėlėmis aikštėmis, gatvėmis. Žolė, medžiai ir krūmai, kaip žinoma, grynina orą, sugeria triukšmą ir dulkes. Tuo ypatingai rūpinasi Lietuvos Gamtos Apsaugos D., kuri vien Vilniuje turi apie 35.000 narių.

Vilniuje veikia 86 įmonės, kuriose dirba virš 110.000 žmonių. Kasdien sostinės gatvėmis važinėja apie 67 tūkstančiai automobilių, motociklų ir troleibusų. Tų važmenų tarpe yra apie 36 tūkstančiai privačių automobilių. Tad oro grynumui tikrai rimtai rūpinamasi.

KARAIMŲ MUZIEJUS

Lietuvoje karaimai apsigyveno 16 a. pabaigoje, kai D.L.K. Vytautas atgabeno juos kaip karo belaisvius ir kolonistus. Iš pradžių jie buvo apgyvendinti Trakuose, pavadant jiems miesto dalį. Tai yra turkų kilmės tautelės palikuonys priklausę chazarų chanatui.

Gera traktuojami, būdami geri sodininkai ir lojalūs Vytauto sargai, dauguma liko Trakuose, kiti išsikėlė į Vilnių, Panevėžį, Lucką, vėliau į Lenkiją ir Rusiją. Namuose vartojo savo kalbą, o lietuviškai irgi gerai išmoko. Nors didelio tautelės prieauglio nebuvo, tačiau jie ir neišnyko, ir toliau pasižymi kaip puikūs sodininkai.

Trakuose tebeveikia jų muziejus. Dabar norima jį perkelti į šalia esančius karaimų maldos namus, kurie nebe naudojami. Taip pat norima surinkti istorinę medžiagą apie juos.

VILNIETĖ-ŠAUDYMO ČEMPIONĖ
Auksė Treinytė šaudymo varžybose Maskvoje laimėjo I-ą vietą ir 1 tašku pagerino Sov. Sąjungos rekordą.

• Vilniuje dail. Eduardas Urbonavičius Parodų Rūmuose išstatė apie 130 darbų, iš jų kelios dešimtys akvarelų.

Vinco Krėvės gimtinė Lietuvoje, Subartonių kaime.

SENĖJIMO PROBLEMOMIS

J. Valiūnas

Kiekvienas gyvis turi ribotą amžių. Yra vasariniai augalai, gyvenantys tik vieną sezoną, daugiamečiai, ypač medžiai, išgyvena net šimtmečius. Tokio ilgo amžiaus retai terandame gyvulių tarpe. Jų labai nedaugelis pratęsia gyvenimą virš šimtmečio/kaip pav. didieji vėžliai. Žmogus - gyvūnijos karalius. Tik nedaugelis jų sulaukia šimto metų. Jeigu negalime patikėti pažodžiui senajame žodyje įstatyme minimo legendarinio Metuzalio amžiui, menamai gyvenusiam kelius šimtmečius, tai vis tik šimtamečių senių yra dar ir šiandien gana daug. Vien JAV jų priskaitoma apie 12 tūkst., taigi iš 20.000 apie 5. Bet juos retai matome. Didelė dauguma gyvena senelių prieglaudose, yra palieję ar ir ištiesai gulintys ligoninėse.

Kokie yra veiksniai, kad žmogus pasidaro nebe pajėgus kaip fiziniai, taip ir protiniai? Kas žmogui mažina jo turėtą jaunystėje fizinį pajėgumą ir subrendusiame amžiuje protinį veiklumą? Antra vertus, ar ir žmogus yra pavaldus gamtos dėsniams, kaip visi kiti gyviai?

Modernioji civilizacija sugrūdžius žmones į didmiesčius. Čia, lyg kokiame milžiniškame skruzdėlyne gyvena, mi, atitolo nuo gamtos ir todėl yra varginami įvairių ligų, kurių pirmąsias žmogus nežinojo.

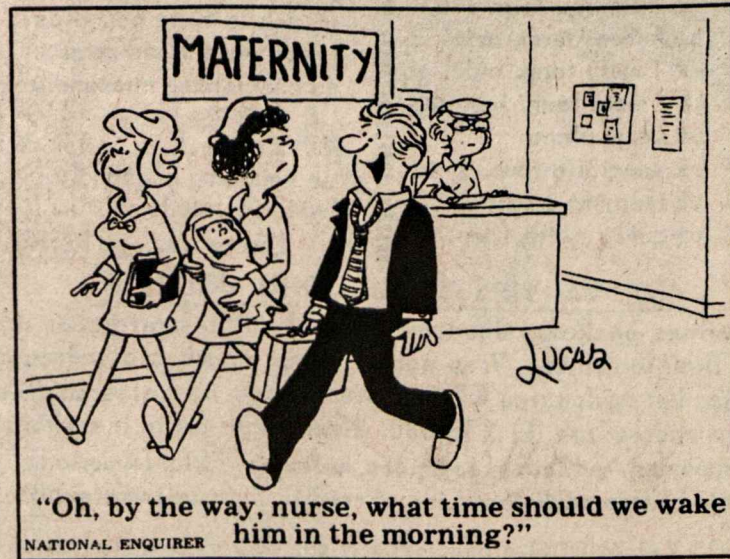
Pirmiausia, veikia aplinka. Didmiesčių oras, pilnas dulkių ir automobilių bei fabrių neperdegusių dujų, yra nesveikas alsuoti. Kenkia

plaučiams ir gali per ilgą laiką susargdinti kvėpavimo takus. Ne ką geriau yra šiandien ir su fabrikuose perdirbtu maistu. Jame yra neproporcingai daug angliavandenių / ypač cukraus ir krakmolingo maisto / ir riebalų, o neužtektinai proteinų, mineralinių dalių bei vitaminų. Su įvairiais prieskoniais, o ypač pasaldintas maistas yra skanus ir jo dažnai daugiau suvalgoma, negu reikia. Todėl matome nemažą perdidelio svorio žmonių. Nutukęs kūnas yra mažiau paslankus judėti. Taipgi darbe dažniausiai mažai judama, raumenys palaipsniui silpnėja ir atrofuojasi, ir žmogus be laiko sensta. Persivalgymas ir judesių stoka dūna kūno svorį, ir tokie esti palankesni ligoms.

Šiandien jau daugelis suprantą, kad mankšta yra būtina kūno sveikatingumui palaikyti. Matome tūkstančius bėgikų ir šiaip kasdien vaikščiojančių po kelias mylias arba ir naidojančių ypač mankštą. Nūdien labiau rūpinamasi tinkamu maistu. Vis daugiau žmonių mažai arba ir visai nebevartoja baltų / valcuotų / miltų ir jų išdirbinių. Vieton jų naudoja 100% ruginius ar kvietinius miltus. Taipgi vis daugiau atsiskaitoma cukraus ir saldžių maisto produktų. Pradedama vartoti ko daugiau vaisių ir daržovių, ir grįžtama prie natūralaus / fabrių neperdirbtų / maisto, kuris yra sveikatingas ir sulaukia kūno procesų.

Mano vaikystės dienomis Lietuvos kaimas nevertodav

KREIVI VEIDRODŽIAI

PRIE LIEPTO GALO ...

Vienas vakardieną gerokai užgėręs pilietis, pabudęs kitą rytą žiūrė, kad jo lovos gale sėdi beždžionė. Pasiėmęs iš stalčiaus revolverį, drebančia ranka taikė į ją ir sako: "Beždžionė, jei tu tikrai čia esi - tai vargas tau!" Po poros sekundžių - "Bet jeigu tavęs čia nėra - tai vargas man..."

vo cukraus ir bet kurių salnaktibaldžiaudami, dieną dumynų. Buvo patarėlė, kad gamtos įstatymus, nes naktis ragas buvo kepamas tik išyra skirta poilsiui. Nestebė- imtinai atvejais. Kaime už- augę žmonės buvo sveiki ir darbe ištvermingi.

Žmogus yra gamtos vaikas, bet troškuliui nuraminti jis vartoja dažnu atveju vieton vandens įvairius dirbtinus ir net nuodingus / alkoholinius / gėrimus. Negana to kad oras miestuose yra užterštas / kaip pav. Los Angeles /, dar atsiranda nemaža traukiančių į plaučius dirbtinus dūmus / tabako ir marijuanos /. Dažnas vieton sa- vą į gyv. mą pažūrą

veiksmų išvykų į gamtą, Sveikas, natūralus maistas prasėdi valandų valandas klubuose, kurie tikrumoje tu- nuotaiką. Toks optimistinių rėjų būti vadinami karčia - pažūrų žmogus tikrai nesu- momis. Yra ir tokių, kurie

PAGERBAMI MIRUSIŲJŲ ATMINIMŲ. "NL" AUKOJO:
V. ZAVADSKIENĖ minėdama savo vyro Mamerto ZA - VADSKO 5 metų mirties sukaktį, paaukojo \$50.

E. VASYLIŪNIENĖ, mirus muz. Izidoriui VASYLIŪNUI, iš suaukotų pinigų paremti lietuviškai spaudei, paskyrė \$25.

Užjaučiame ir dėkojame. "NL"

"NL" LAIKRAŠČIO RĖMĖJO PRENUMERATŲ APSIMOKĖJŲ NE MAŽIAU \$20 UŽ METUS IR AUKOTOJAI:

J. Girevičius - \$60; St. Dalius - \$45; Pov. Genčius - \$42; M. Meškauskas, S. Umbrasas, Vl. Blažys - po \$40; A. ir A. Tamošaičiai - \$35; A. Usvaltas, S. Fredas - po \$30; Anita Pakalniškis, J. Astrauskas, V. Sniečkus, K. Toliušis, J. Bersėnas, J. E. Bitneris, J. Vieračis, J. Laimikis, Aug. Bajoras, Br. Saulėnas, E. Lengnikas - po \$25; V. Daugela- vičienė, M. Tamkevičienė - po \$24; R. Vabolis - \$22; L. Bernotienė, P. Effertas, J. Dauderis, K. Mikėnas, J. Bud- reika, J. Pikelis, O. Šarūnienė, V. Platakis, J. Paužuolis, J. Blažys, A. Bernotas, P. Gerhards, J. Žurkevičius, A. Vizbarienė, J. Oscila, L. Baršauskas, V. Buragas, J. Yur- kus, Z. Stonkus, O. Stasiulis, M. Jasiūtė, H. Butkevičius, N. Aukštikalnis, Z. Jakubonis, A. Gverzdys, A. Griška, A. Nagienė, J. Vizgirda, A. Kazėmekaitienė, V. Barauskas, J. Aneliūnienė, P. Latvaitis, A. Jurgutis, E. Lukošienė, J. Adomaitis, O. Vileniškienė, A. Vazalinskas, M. Kizis, Pr. Česnulis, J. Gustainis, Pov. Dabkus, V. Petraitis, E. Va- balienė, J. Bendorius, S. J. Killokaitis, K. Katilius, A. Lu- kas, Ch. Matusas, J. Meliauskas, K. Martinėnas, Aug. Ku- las, A. Šukaitis, J. Vitas, V. Keturakis, Br. Laucys, Step. Varanka, D. Renkauskas, H. Šiaurys, A. Pacevičius, A. Statulevičius, A. Mingėla, P. Gulbinskas, V. Kulnys, Just. Leščinskas, Alg. Gustaitis, K. Strikaitis, A. Bubelis, Pr. Dikaitis, A. Simijonas, Br. Zinkevičius, Ant. Mikevičius, M. Juodviršis, Vl. Bakūnas, Ig. Ramonas, J. Riauba, J. Jo- nušas, P. Bendikas, K. Lukošius, J. Rebneris, S. J. Verby- la, L. Merkelis, Vl. Bagdonas, F. Vičiulis, St. Naginionis, A. Vapsienė, R. Simaniškis, Pr. Barteška, V. Skalsgirys, V. Kalendrienė, A. Klimavičius, M. Petrulis, A. Čepulis, L. Grigelis, J. Jurėnas, A. Dimitrijevas, V. Trečiokas, B. Rudzevičius, St. Vaicekauskas, Pr. Sušinskas, R. Tetma- jeris, St. Šiliauskas, V. E. Kerbelis, P. Alekna, E. K. Kala- sauskas, K. Jonušas, J. Šarapnickas, Anita Žugaraitė, D. Ralys, E. Senkus ir kt. (Bus daugiau).

Aukojo: \$200. - Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperaty- vas "TALKA"; \$100. - dr. M. Uleckas-Arštikaitytė; po 50. - J. Strazdas, W. Dauginis, W. Dresher, Pr. Jankauskas, A. ir O. Mylės; po \$20. - KLB Sudburio Apylinkė, P. Vai- čiūnas, V. Pakalniškis, Ig. Petrauskas, V. ir O. Baraus- kai, J. ir M. Šiaučiuliai, P. ir E. Klezai, M. Kasperavičie- nė, K. Toliušis; po \$10. - B. Kasperavičius, A. Žiukas, Pr. Paukštaitis; po \$5. - M. Kringelis, Br. Bijūnas; \$3. - A. Nu- tautas ir \$2. - R. Bulovas.

Visiems nuoširdžiai dėkojame. "NL".

5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPES SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8 1/2 % už 90 dienų term. indel.	už asm. paskolas nuo ..15 %
8 1/2 % už 6 mėn. term. indelius	už nekiln. turto paskolas
9 % už 1 metų term. indelius	(mortgages fixed rate):
9 1/4 % už 2 metų term. indelius	su nekeičiamu nuosimčiu:
9 % už namų planą	1 metų.....12 %
8 1/2 % už specialią taup. s-tą	2 metų.....13 %
8 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuosimčiu:
6 % už čekius s-tas (dep.)	(variable rate)
	1 metų.....12 1/2 %

AKTYVAI VIRŠ 32 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas – pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: Line of credit ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais 10 v. r. iki 8 v. v.; šeštadieniais – nuo 9 v. r. iki 1 v. p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: **532-8723**
ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI – VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10–3
Antradieniais 10–3
Treciadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10–8
Penktadieniais 10–8
Šeštadieniais 9–1
Sekmadieniais 9:30–1

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius ...9 %
180–185 d. term. ind.9 %
Term. ind. 1 metų9 1/2 %
Term. ind. 2 metų9 3/4 %
Pensijų s-tą.....10 %
Spec. taup. s-tą.....8 1/2 %
Taupomųjų s-tą.....8 %
Depozitų-čekių s-tą... 6 %
DUODA PASKOLAS:
Asmeninės nuo15 %
Mortgičius nuo12–13 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. – 1 v. r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už įrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS – NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

PAGERBIANT RAŠYTOJA AUKOJO: KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Kanados Lietuvių Fondo Vinco KRĖVĖS-MICKEVIČIAUS vardu įamžinimui Toronto Džukijos krašto lietuviai savo aukomis prisidėjo: B. Saulėnas – \$45; Julius Senkevičius – \$25; po \$20, – Br. Mackevičius, J. Paršeliūnas, Iz. Žiurinskas; \$15, – Br. Miculevičius; po \$10, – Jeronimas Cicėnas, Jonas Žiurinskas, Vladas Jegelavičius, Ant. Stankus.

Lietuvių Fondas dėkoja visiems broliams dūkams.
KLF

BŪRELIŲ SUSIRINKIMAI

• LN Moterų Būrelio narių susirinkimas bus VASARIO 6 d., sekmadienį, 2 val. p. p. posėdžių kambaryje.

• LN VYRŲ Būrelio narių susirinkimas bus VASARIO 6 d., sekmadienį, 2:30 v. p. p. Bus renkama NAUJA VALDYBA.

VISI! UŽGAVENIŲ KARNAVALĄ!

Toronto pensininkų moterų valdybos pasitarimas įvyko sausio 11 d., kur buvo numatyta galimybė įsiriškuoti į ruošiamą Užgavėnių Karnavalą Toronto Lietuvių Namuose. Tuo renginiu rūpinasi prie Lietuvių Namų sudarytas Visuomeninės Veiklos Komitetas ir kviečia

dalyvauti visas Toronto lietuvių organizacijas ar šiaip grupes, neišskiriant nė Vaikų Darželio. Grupės sudaro savo originalius kampeles su suvenyrais ar Užgavėnių kepiniais, arba meniniais pasirodymais scenoje. Renginių prasideda nuo vidurdienio ir tęsiasi iki vidurnakčio. Kartu būna ir kaukių pasirodymai bei šokiai. Geriausiom kaukėm skiriamos premijos.

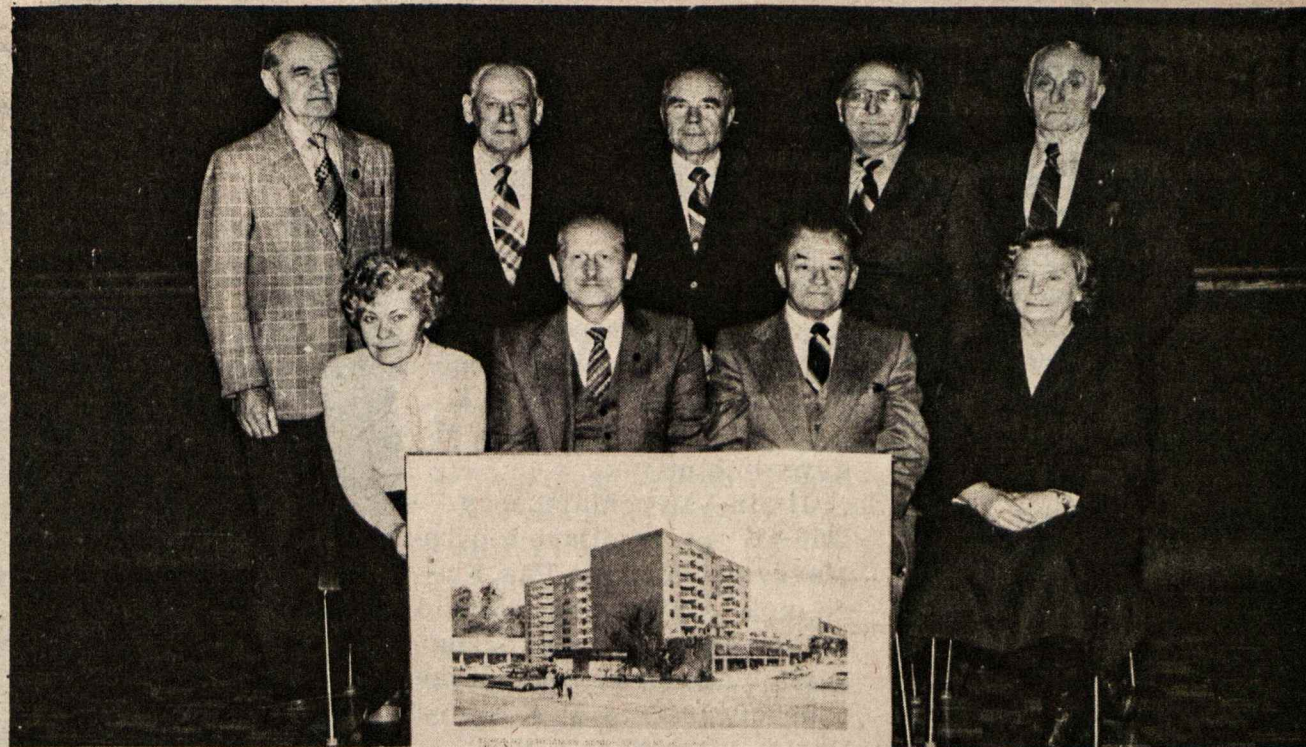
Šis parengimas vyksta jau keletą metų iš eilės Užgavėnių metu ir yra labai gausiai lankomas. Šiemet jis bus VASARIO 12 d., LIETUVIŲ NAMŲ patalpose. Visų dalyvaujančių organizacijų šiam reikalui buvo suauktas sausio 23 d. Pensininkės

Karnavale visada aktyviai dalyvauja ir yra laimėjusios I-ą premiją 1981 m. kor.

PENSININKAI NĖRA APSNŪDĘ PILIEČIAI

Jau nuo seno, dauguma Kanados emigrantų, stengiasi įsigyti savo namus, vienokiai ar kitokiai paskirčiai. Mes, nors nesame labai skaitlingi, nuo jų neatsilikame. Lietuviai, pirmiausiai pasirūpino sukurti parapijas, su rūsiuose įrengtom salėm socialiai – niams reikalams. Vėliau pasistatė didesnius pastatus, skirtus skaitlingesniems susibūrimams. Tvėriau įsikūrę, įsigijo ir bendrabučius, skirtus besimokančiam jaunimui (kaip estai, kad tur). Įsigytos savos, erdvios patalpos emigrantams palengvina išlaikyti ir savą atsivežtą kultūrą.

Tačiau, infliacijos bangai siaučiant, savo privačių namų išlaikymui brangstant ir patiems emigrantams sensant, iškilo nauja mintis, – kaip sumažinti pragyvenimo išlaidas ir gyventi tarp savų tautiečių? Dažnai pasitaiko, kad netiek metų našta, kiek silpnėjanti sveikata, verčia pakeisti nusistovėjusį gyvenimo būdą. Tada šokių ir trukšmingų suvažiavimų salės pasidaro neįdomios, savi, kad ir prabangiai įrengti namai tampa tušti ir neįaukūs, o šeimai išsiskirsčius, minkštas fotelis ir televizija daugiau domina, nei kur nors salėje vykstantis koncertas, ypatingai žiemos mėnesiais. Vasarą – dar būcų malonu pasėdėti savo, vėsioj varandoj, bet žolė – ji nežaliuoja nelaistoma, o gėlynai – nudžiūsta neprižiūrimi. Galiausiai ir šie malonumai jau nežavi pavargusių akių, nes jų priežiūra tampa sunkiu darbu, o po pietų rūpi tik poilsis, karčios ricinos šaukštai ir spalvotos tabletės, vietoj saldaus deserto. Tada jau pats laikas pagalvoti apie "Change of life". Ypatingai nepatraukli namų apyvočia žiemą, kada sniegą ar ledą begramdant nuo šaligatvio, nugaroj diegliai knibžda, o širdis mūša kastuvą kilnojanč, lyg atleto per lenktynes. Kartais, norint to išvengti, patraukia – ma saulėton Floridon, bet palengva prisiartina dienos, kad nė karštas paplūdimio smėlis nevilioja, nes sūrus vanduo ir saulė akis gadina, o krykštaujanti žuvėdros bei trukšmingos bangos nervų neramina. Tada tik viena išeitis – šiltas, ramus butas, gerai pagamintas maistas ir jokių šalutinių pareigų. Gal dar kartais įdomu,

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo Valdyba: iš dešinės – P. Juodienė – sekr., S. Grigaliūnas – vice-p-kas, H. Adomonis – p-kas, G. Adomaitienė – pareng., II-ra eilė iš kairės: A. Bazalykas – išd., K. Daunys – pareng., J. Poška – butų nuomavimui, B. Jackus – patarėjas statyboje, S. Paciūnas – ūkio reikalams, trūksta V. Petraičio. Nuotr. B. Tarvyda

keletas lengvai pasiekiamų draugų. Šiam gyvenimo laikotarpiui atžymėti, yra tik vienas žodis – senatvė, kuri kartais poetai vėlyvu rudeniu pravardžiuoja.

Kur tada pasidėti? Vaikų priežiūra šiais laikais tėvai negali pasitikėti, lieka tik viena išeitis – bendrabutis. Daugelis Toronto etninių grupių stato (ir jau daug pasta-tė) milijoninės vertės apartamentus, kur tik savieji tautiečiai apsigyveno.

Toronto lietuviai, patys pensininkai ėmėsi iniciatyvos tokią pastogę įsigyti (žinoma su valdžios pagalba), kuri kainuos virš šešių milijonų dolerių. Šitas pastatas – bendrabutis – jau palengva kyla, rūsio sienos jau beveik išlietos, bet nepalankus oras sulėtino statybą. Pastatas randasi netoli High Park'o. Bloor W. ir Keel gatvių sankryžoje. Šioje apylinkėje lietuvių vaikla susikongravusi ir senyviems tautiečiams vietovė gana patogi.

Pastatas susideda iš devynių aukštų, su 115 gyvenamųjų butų – apartamentų, kurie turės ir balkonus. Statybos komitetą sudaro patys pensininkai, pasikvietę keletą pagalbinių. Dabartinis komitetas: H. Adomonis – p-kas, S. Grigaliūnas – vicep-kas, J. Poška – koordinatorius ir butų nuomavimo reikalams, O. Delkus ir B. Jackus – patarėjai statybos reikaluose. Architektas – Petrus. Statybą vykdo didelė ir atsakomybą turi būti užbaigtas pagal pasirašytą sutartį, 1983 m. lapkričio mėnesio gale.

Pensininkai (ir šiaip vyresnio amžiaus prašomi apsigalvoti ir iš anksto užsisaky-

ti sau butus, nes kai bus namas užbaigtas, neatsiradus užtektinai savųjų, bus nuomuoja svetimiesiems, nes taip reikalauja valdžios įstatymo nuostatai.

Reikia tikėtis, kad pensininkų namai patenkins visus senesniųjų tautiečių reikavimus. Numatyta didelė suėjimų salė su virtuve, sporto sale, su pasikeičiamomis sienomis, pirtis, garažas mašinoms ir daugybė kitų bendrųjų patalpų. Trumpai suglaudus, senesnieji tautiečiai nebus pamiršti ir vieniši – turės užsiėmimų iki valios po tuo pačiu stogu, kuriems tik sveikata leis. (Taip pat yra numatyta atidaryti klinika ir vaistinė).

Miesto statybos įstaiga reikalauja jau dabar sudaryti pastato administraciją, vidadaus reikalų tvarkymui. Yra numatyti rimti ir sąžiningi asmenys toms pareigoms, aišku, lietuviai.

Žvelgiant atgal į Pensininkų Klubą 1983 metų veiklą, yra kuo pasidžiaugti ir pasididžiuoti, nes buvo veiksmingi metai. Būta keleta sekmingų išvykų: į Ontarią "Wonderland" birželio 7 d. (dalyvavo 47), į Bracebridge – rudens vaizdais pasigėrėti – 34 žmonės dalyvavo. Namuose: aktyvus susirinkimas (dalyvaujant virš šimto narių), Toronto Pensininkų Klubo naujojo statuto patvirtinimui – spalio 26 d., Metinė Klubo šventė (ir mirusiųjų pagerbimas) – lapkričio 2 d., Pensininkų namų statybai, žemės prakasimo iškilmės – liepos 10 d. Nuo to laiko buvo sudaryta specialus statybos komitetas, kuris rūpinasi statybos reikalais.

Žemės prakasimo iškilmės dalyvavo daug svečių ir savųjų, viso 150 žmonių. Kertinio akmens pašventinimo iškilmes atliko visų trijų Toronto lietuvių parapijų klebonai. Dalyvavo mūsų konsulas dr. J. Žmuidzinis ir Bendruomenės atstovai; Toronto burmistras A. Egelton (jis šiltai

pasveikino lietuvius); M. P. (High Park) atstovas Jesse Ellis, provincijos atstovas šiam rajonui – J. Shimko ir kiti žymūs miesto pareigūnai.

Be to, Lietuvių Namų salėje iškilmingų pietų metu, buvo išgirsta daug sėkmės linknių kalbų bendrabučio statybai ir bendrai lietuviams. Galutinas apsisprendimas pradėti pensininkų namų statybą, buvo pats svarbiausias metų įvykis. Dabar nėra jokios abejonės, kad šis, seniai planuotas projektas, bus įgyvendintas. Informacija

st. catharines

NAUJA VALDYBA

Š. m. sausio 9 d. Vienuolyne koplyčioje įvyko Lietuvių Bendruomenės metinis susikimas. Į valdybą išrinkti 7 asmenys, kurie pareigomis pasiskirstė taip: Adolfas ŠETIKAS – pirm., Albina ŠETIKIENĖ – vicepirm., Vanda ALONDERIENĖ – sekr., Petras BARONAS – išd., Jonas DEINORAS – parengimų vad., Vincas SATKUS – kultūriniam reikalams ir Jonas DERVAITIS – narys. Be to, J. Dervaitis yra ir Tautos Fondo įgaliotinis, kuris šias pareigas eina jau trečius metus ir labai aktyvus tose pareigose, nes aplanko ir tuos lietuvius, kurie į Vasario 16-tosios minėjimą neatsilanko. Praeitais metais surinko iš mažos lietuvių kolonijos Lietuvos laisvės reikalams – Tautos Fondui – rekordinę sumą – \$1,270.00. Yra ir tokių geradarių, kurie per eilę metų siunčia aukas betarpiškai Kanados Tautos Fondo pirm. A. FIRAVIČIUI. Vienu žodžiu, St. Catharines, Niagara Falls lietuviai pagal skaičius, ir beveik apie 10% pensininkai, bet Lietuvos laisvinimo reikalams yra jautrūs J. Šarapnickas

ATITAIŠYMAS: 1982m. "NL" 47 nr. Tinkamai paminėta Kariuomenės šventė turėjo būti... prie paminklo, kur "Ramovės" garbės narė V. Alonderienė ir S. Slavickas padėjo gelius... Apgailėstaujame – "NL"

Simon's TRAVEL Service

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1983 m.

1. Gegužės 12 – gegužės 26	7. Liepos 21 – rugpjūčio 4
2. Gegužės 19 – birželio 2	8. Rugpjūčio 11 – rugpjūčio 25
3. Gegužės 26 – birželio 9	9. Rugsėjo 1 – rugsėjo 15
4. Birželio 23 – liepos 7	10. Rugsėjo 8 – rugsėjo 22
5. Liepos 7 – liepos 11	11. Spalio 6 – spalio 20
6. Liepos 14 – liepos 28	12. Gruodžio 19 – sausio 2

Kelionės patvirtintos savaitei arba dviem savaitem į Vilnių bei kitus Europos miestus.

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAUKITĖS

TORONTO Tel.: (416) 532 – 8772 arba 537 – 3060
MONTREALIS – (514) 669 – 8834 – L. Stankevičius
LOS ANGELES – (213) 660-6600 – J. Petronis

2385 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
TELEX 06-986766 TOR
Savininkai Vytautas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių biuro registracijos numeris – 1835961)

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. – 7 v. v., šeštadieniais 9 v. r. – 12 v. p. r.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

M6P 1A5 Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

• Vida / Burbaitė/ ir Saulius John GORAI susilaukė pirmagimės dukrelės. Sveikiname!

TĖV. KUBILIUS IŠVYKSTA

Žiemos atostogų išvyksta AV parapijos kleb. Tėv. J. Kubilius į Arizoną. Jo adresas iki Velykų yra toks: 1222 East Griswold, Phoenix Arizona, 85020, USA, tel: 997-9902 Phoenix.

• Mergaičių Choras PAVA - SARIS kiekvieną trečiadienį nuo 6-9 v.v. repetuoja su sol. Gina Čapkauskienė AV Parapijos Choro kambaryje.

Mielai priimamos ir naujos dainininkės.

CHORŲ SUSIRINKIMĖ

Montrealio lietuvių chorų nepaprastas susirinkimas įvyko sausio 23 d., AV parapijos salėje. Dalyvavo abu - AV Parapijos ir Mergaičių "Pavasario" chorai. Maestro Aleksandras STANKEVIČIUS kalbėjo apie naujus šių metų veiklos barus iki pat metų pabaigos. Apie tai bus pranešta plačiau kituose "NL" numeruose.

Šis jungtinis Montrealio Lietuvių Choras, į kurį įeina ir Vyrų Oktetas, yra pakviestas dainuoti Vasario 16 minėjime Montrealyje.

Haroldas CELTORIUS padarė pranešimą apie finansinius Baltimorės ir New Yorko išvykų rezultatus. Albinas URBONAS pasiūlė, kad Vyrų Choras pasirodytų šaulių šąskrydyje Montrealyje, gegužės mėnesį.

Malonu, kad šio susirinkimo metu prisijungė ir keletą naujų dainininkų į choro eiles. D. N. B.

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W. Suite 600, Montreal, P. Q. Tel: 866-8235 Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St. Suite 11-12 Montreal P.Q. Tel: 932-6662 Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m. Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m. Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m. GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS 7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q. Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c) MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W. Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

1 Notre Dame E. Suite 504 Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6 Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q. Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6 Res. Tel: 453-9142

PRIMENAME MIELIEMS SKAITYTOJAMS, KAD, KAIP JAU BUVO RAŠYTA, "NL" PRENUMERATA UŽ 1983 metus YRA PAKELTA iki 16 dol. PRAŠOME NEUŽSIMOKĖJUSIUS NEDELSTI, NES PRAEJUS 3 mėn., PAŠTAS PAKELS MUMS TOKIŲ LAIKRAŠČIŲ SIUNTIMO MOKESTĮ.

DĖKOJAME UŽ DĖMESĮ "NL"

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 65 METŲ

sukakties

MINĖJIMAS

įvyks š.m. vasario 13 d.

11 val. r. - IŠKILMINGOS MIŠIOS

Aušros Vartų ir šv. Kazimiero bažnyčiose

3 val. p.p. - MINĖJIMO AKTAS

Verdun Catholic High School Salėje

6100 Champlain Blvd., Verdun;

PROGRAMOJE:

- Paskaita - Linas KOJELIS iš Washington
- Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ
- Jungtinis Choras: AV Parapijos, Vyrų Oktetas, Mergaičių "Pavasaris", ir šv. Kazimiero parapijos.
- Muzikai ir dirigentai: M-me M. ROCH, M. MILOX ir A. STANKEVIČIUS
- Montrealio Ansambelis "GINTARAS"

RENGIA - KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA
VISI DALYVAUKIME!

VASARIO 16 PROGA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PRAŠO AUKŲ VISUOMENINEI - POLITINEI VEIKLAI PAREMTI

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ, VIENINTELĖ KANADOJE, NUOLATOS RŪPINASI LIETUVOS IR JOS SUVERENUMO REIKALAI, PALAIKO NUOLATINIUS RYŠIUS SU KANADOS VYRIAUSYBIŲ INSTITUCIJOMIS IR INFORMUOJA KANADOS VISUOMENĖ.

1982 METŲ ATLIKTŲ DARBŲ SANTRAUKA YRA PASKELBTA SPAUDOJE

KLB yra Kanados vyriausybės pripažinta ir įregistruota, todėl \$15.- ir didesnės aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

Prašome aukoti per KLB apylinkių valdybas arba siųsti šiuo adresu:

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ, 1011 College St. Toronto, Ont. M6X 1A8

KLB KRAŠTO VALDYBA

MIRĖ:

• Mirė Marija DEPŠIENĖ, Gražinos Drešerienės motina.

Užuojauta artimiesiems.

DARBŲ ORIENTACIJA IR GALIMybės

Quebec'o Etninių Grupių Federacija Inc., praneša, kad nuo SAUSIO 31 d. ji organizuoja treningo kursus apie kvebekietišką ir kanadietišką gyvenimo būdą, įskaitant darbo gavimo, ekonomijos, finansų, socialines, teises ir švietimo sąrangas.

Tie kursai yra teikiami veltui visiems imigrantams. Jie vyks šios organizacijos /FEGEQ/ patalpose, 5264 Queen Mary Road, Montreal netoli Metro Snowdon.

Daugiau informacijų gausite tel: 484-0493 tarp 9 v. r. - 5 v. p. p.

PAGERBTI 4 NARSŲ MONTREALIEČIAI

Iš 21 pasižymėjusių narsumu ir herojiškumu gelbstint nelaimę pakliuvusius, 4 yra montrealiečiai: Lloyd ir Lise MacDonald rizikavo gyvybes, betraukdami iš degančio automobilio sužeistą vyrą. "Mes bijojom", - pasisakė Lloyd /jis dirba finansų analistu CP bendrovėje/, - tačiau gyvas žmogus buvo tame automobilyje. Ką daryti - leisti jam sudegti?"

Du kiti - Pierre Gagne ir ir Robert Provost - šoko į vandenį St. Lawrence upėn gelbėti trijų vyrų, kurių valtis buvo apvirtusi.

Provost - 20 m. amžiaus fabriko darbininkas pareiškė: "Jaučiausi labai gerai, kad užsitarnavome žymenį - tikrai tada jaučiu, kad ką nors vertingo padariau".

Apie žymenis nusipelnusius pranešė gen. gubernatorius Edward Schreyer.

LEONAS MARKAUSKAS

yra grįžęs į Montrealį

1982

INCOME TAX PILDYMAS

ir

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ

1918 - 1939 IŠPARDAVIMAS

LEONAS MARKAUSKAS

7085 MARQUETTE H2E 2C6

TEL: 374-6077

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS

Tel: 722-3545

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DŪRYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLAŠTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 9.75%

Nekilnojamo turto, Asmeninės ir Prekybinės.

Terminuoti indėliai

1 metų 9.5%

180 - 364 d. 9.25%

30 - 179 d. 9%

Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

Taupomos sąskaitos:

Specialios 8.5%

Su draudimu 8.25%

Čekių sąskaitos 6%

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - Veltui KASOS VALANDOS

1465 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00

Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00

Penktadieniais 12:00 - 6:00

Sekmadieniais 10:00 - 12:30

6:00 - 8:00

12:00 - 6:00

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdeliuoiu
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST ALEXANDRE SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6

Tél 288-9646

MEMBER

FOTO M.L.S. SYSTEM

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409

MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje, Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEĮTİKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTINI JUMS, PASITARNAUSI
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU Manageriu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391